GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

Aan gemeenteraden van de 18 gemeenten in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Datum	: 13 april 2022
Uw kenmerk	:
Ons kenmerk	: 2022-GMDB-25
Contactpersoon	: Henk van den Berg
Telefoonnummer	:

Onderwerp: aanbieden jaarstukken 2021 Groene Metropoolregio

Geachte gemeenteraad,

Het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen heeft op 6 april jongstleden de jaarstukken voor 2021 in concept vastgesteld. De jaarstukken 2021 bestaan uit:

- Concept-jaarverslag – voor de inhoudelijke verantwoording van het regiobureau en de vijf opgaven;
- Concept-jaarrekening – de verantwoording van financiële resultaten.

Resultaat 2021

Het jaar 2021 sluit met een positief resultaat van € 331.102,00. Aan het algemeen bestuur is voorgesteld het resultaat als volgt in te zetten:

- € 100.000,00 storten in een algemeen reserve, conform artikel 31 van de Gemeenschappelijke Regeling, Hiermee is deze reserve in het eerste jaar direct op het vastgelegde maximum gebracht.
- € 231.012,00 in een bestemmingsreserve.
  Hiermee wordt afgeweken van hetgeen in de Gemeenschappelijke Regeling is vastgelegd. Artikel 31 stelt dat een positief resultaat terugvloeit naar de deelnemende gemeenten.

Waarvoor wordt de bestemmingsreserve gebruikt?

Het voorstel is deze bestemmingsreserve nog dit jaar (2022) te gebruiken voor:

- Afronding inrichting regiobureau
- Versneld uitvoeren van de navolgende speerpunten:
  - integrale aanpak logistiek (Positon Paper Logistiek)
  - groen/blauw raamwerk
  - kwartiermaken circulair bouwen

Het algemeen bestuur heeft op 6 april jl. ingestemd met ons voorstel de voorgestelde besteding van het rekeningoverschot aan uw gemeenteraad voor te leggen. Het algemeen bestuur verbond hieraan de voorwaarde dat de voorgestelde inzet helder wordt toegelicht. In de bijlage bij deze brief treft u de gevraagde onderbouwing, die u kunt gebruiken bij uw besluitvorming.

Proces

De jaarstukken bieden wij u hierbij aan en wij nodigen u uit een zienswijze in te dienen (conform artikel 31 Gemeenschappelijke Regeling). We vragen u vóór 24 juni aanstaande te reageren. Conform in 2021 gemaakte afspraak met de Regioagendacommissie, is deze termijn is langer dan de wettelijke 8 weken voor zienswijzen op de ontwerpbegroting. Definitieve vaststelling van de jaarstukken is gepland in de vergadering van het algemeen bestuur op 6 juli 2022.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben en zien uw reactie graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,
Het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Drs. H.M.F. Bruls — Voorzitter

H. Tiemens — Secretaris

Bijlagen:
- jaarstukken 2021 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
- definitief accountantsverslag
- controleverklaring
- memo Onderbouwing inzet rekeningoverschot 2021

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

JAARSTUKKEN 2021

Versie AB, 30 maart 2022

Inhoudsopgave

Voorwoord 4

1. Jaarverslag 5

1.1. Inleiding 5

1.2. Programmaverantwoording Regiobureau 5

1.2.1 Regio-organisatie 5

1.2.2 Regiobureau 6

1.2.3 Profilering, positionering en lobby 6

1.2.4 Ontmoeting en communicatie 7

1.2.5 Verantwoording rekeningresultaat en resultaatsbestemming. 8

1.2.6 The Economic Board 9

1.2.7 Beleidsindicatoren 9

1.2.9 Wat heeft het regiobureau gekost? 10

1.3. Programmaverantwoording opgaven - regionale agenda 10

1.3.1 Verbonden regio 10

1.3.2 Productieve regio 12

1.3.3 Circulaire regio 13

1.3.4 Ontspannen regio 16

1.3.5 Groene groeiregio 16

1.3.6 Wat heeft het gekost? 18

1.4 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien 19

1.4.1 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien 19

1.4.2 Vennootschapsbelasting 19

2. Paragrafen 19

2.1 Risicobeheersing en weerstandsvermogen 19

2.2 Financiering 21

2.3 Bedrijfsvoering 22

3. Jaarrekening 24

3.1 Staat van baten en lasten 25

3.2 Toelichting op de staat van baten en lasten 27

3.3 Balans per 31 december 2021 33

3.4 Grondslagen voor waardering- en resultaatbepaling 33

3.5 Publicatie wet normering topinkomens 40

4. Kerngegevens 45

Bijlage 1 Bestuurlijke opgaveteams op 31-12-2021 46

Bijlage 2 Controleverklaring 47

Voorwoord

Hierbij bieden wij u de jaarstukken aan van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, de versterkte regionale samenwerking van 18 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen.

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. De indeling van de jaarstukken volgt de opgavegerichte samenwerking: 5 integrale opgaven naast de verantwoording van de regio-organisatie.

Het eerste jaar, 2021, stond in het teken van de opbouw van de regio-organisatie. In dit opbouwjaar is veel werk verricht en heeft de organisatie vorm gekregen. Het opgestelde bedrijfsplan bleek een goede basis. Maar werkenderwijs werd ook duidelijk dat andere accenten nodig zijn om de regionale samenwerking effectief te kunnen ondersteunen, zoals investeringen in bedrijfsvoering en personeelszaken. Tegelijkertijd is in de 5 integrale opgaven, in 2021 veelal met beperkte middelen, gewerkt aan de opbouw van de organisatie van de opgave en oplading van de speerpunten binnen de opgave.

Uit de jaarrekening blijkt dat de daadwerkelijke baten en lasten over 2021 van de Groene Metropoolregio respectievelijk € 3.406.702 en € 3.075.690 bedragen. Dat levert een voordelig resultaat van € 331.012 op. Dit bedrag is volledig gerealiseerd door het regiobureau.

Bestemming resultaat

We stellen voor om € 100.000 toe te voegen aan de algemene reserve (conform artikel 31 lid 8 van de gemeenschappelijk regeling) en € 231.012 toe te voegen aan een te vormen bestemmingsreserve. En daarmee niet, naar rato, terug te storten aan de deelnemende gemeenten.

Omdat in 2020 het besluitvormingsproces vertraging heeft opgelopen, startten we in 2021 later dan in de begroting 2021 was voorzien. Door deze vertraging moeten we de opbouw van de organisatie in 2022 afmaken.

En deze bestemmingsreserve stelt de regio in staat om uitvoering te geven aan initiatieven die na de vaststelling van de regionale agenda 2022 (juli 2021) zijn ontstaan binnen de opgaven maar passen binnen deze agenda. Voorbeelden hiervan zijn de position paper logistiek, het groen-blauw raamwerk en kwartiermaker voor circulair bouwen. Met de middelen uit de bestemmingsreserve zijn we in staat de positieve energie die binnen de regio en bij partners over deze onderwerpen is ontstaan, vast te houden.

Elst, maart 2022
Dagelijks bestuur Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

1. Jaarverslag

1.1. Inleiding

Dit is het eerste jaarverslag van de versterkte samenwerking in de regio Arnhem-Nijmegen. De gezamenlijke ambitie van de 18 deelnemende gemeenten is als volgt verwoord in de visie:

- We positioneren ons als dé groene metropoolregio van Nederland,
- We profileren ons als dé (inter-)nationale circulaire topregio 2050,
- We werken samen aan de ontspannen groeiregio in balans.

Op grond van artikel 31 van de gemeenschappelijke regeling legt de Groene Metropoolregio verantwoording af over het algemene deel, het regiobureau, en de realisatie van de 5 integrale opgaven.

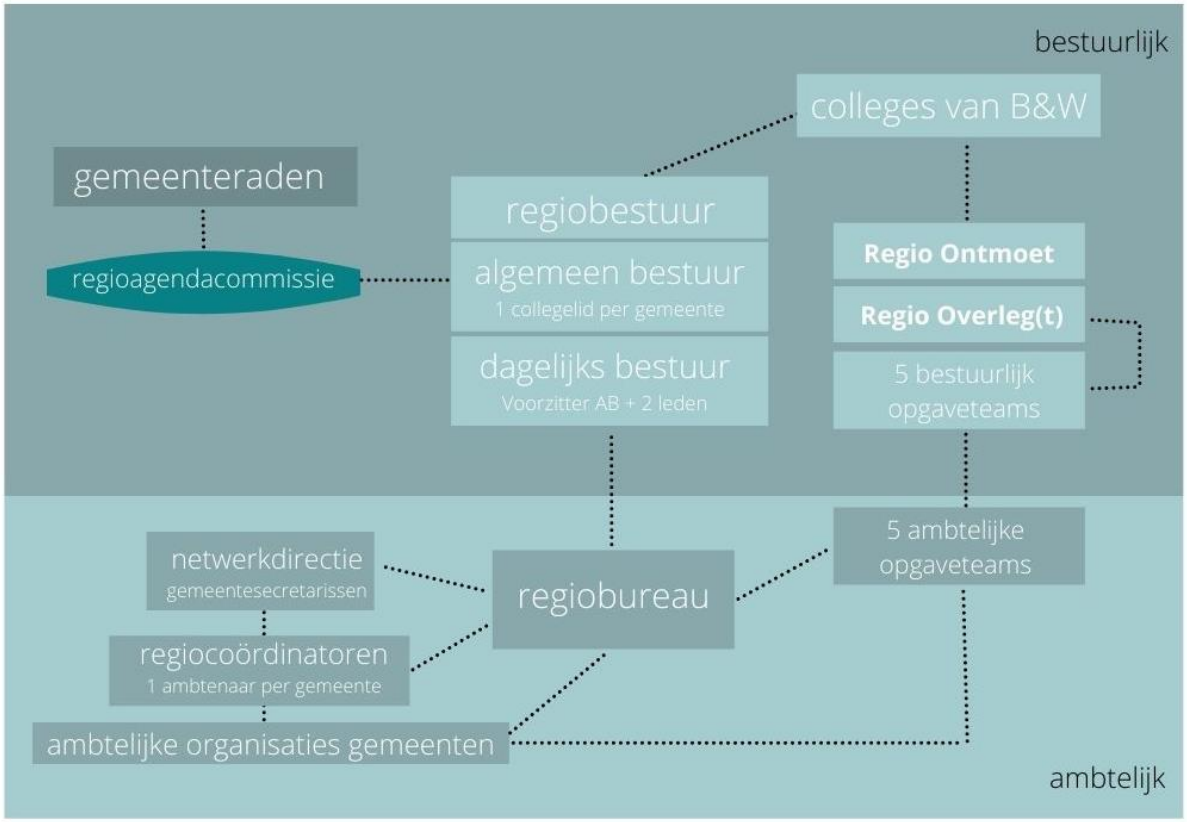
Voor het jaar 2021 is een begroting door het algemeen bestuur vastgesteld (februari 2021). Deze summiere begroting voor het regiobureau voldeed niet aan de BBV-richtlijnen.

De vijf opgaven werkten in 2021 elk met een eigen begroting waarvoor de benodigde middelen bij de gemeenten werden gecollecteerd dan wel van samenwerkingspartners werden ontvangen. De vijf opgavebegrotingen waren niet opgenomen in de begroting 2021 Groene Metropoolregio.

Door de deelnemende gemeenten zijn via de inwonerbijdrage de middelen voor het regiobureau bijeengebracht. De inwonerbijdrage is vastgesteld op € 2,50. Maar door de bijdrage van de provincie Gelderland groot € 600.000 bedroeg de inwonerbijdrage voor 2021 € 1,73. De provinciale bijdrage is ook voor 2022 toegezegd.

1.2. Programmaverantwoording Regiobureau

1.2.1 Regio-organisatie

In het bedrijfsplan, dat door de Stuurgroep Regionale Samenwerking, in september 2020 is aangeboden aan de gemeenten, is de regio-organisatie helder beschreven.

In 2021 zijn het regiobestuur (algemeen en dagelijks bestuur), netwerkdirectie (18 gemeentesecretarissen), regioagendacommissie (40 raadsleden) en regiocoördinatorenoverleg gestart. Deze gremia komen inmiddels via een vast ritme bijeen, ondersteund door het regiobureau.

In een informele bijeenkomst heeft het algemeen bestuur in het vierde kwartaal teruggekeken op de eerste 9 maanden van de regionale samenwerking en haar rol hierbij. In dit overleg is besloten af te zien van de evaluatie-opdracht die in de gemeenschappelijke regeling is opgenomen (artikel 36.2). De conclusies van dit overleg zijn vastgelegd in een voortgangsbrief aan de deelnemende gemeenten.

Iedere opgave heeft in 2021 haar organisatiestructuur opgebouwd. Het bestuurlijk opgaveteam (BOT), bestaande uit een bestuurlijk opdrachtgever en een beperkt aantal bestuurders uit de 18 colleges, vormt het centrale hart van de opgave. Het BOT wordt bijgestaan door een ambtelijk opdrachtgever en de opgavemanager. Procesondersteuning wordt verzorgd door een procesondersteuner. Op onze website is informatie beschikbaar over de structuur van de opgaven.

1.2.2 Regiobureau

Uitgangspunt van de versterkte samenwerking is de regionale agenda 2022 en een regiobureau dat deze samenwerking faciliteert. Het regiobureau is een netwerkorganisatie bij uitstek. Gekozen is voor een compact regiobureau. In 2021 zijn de functies op het regiobureau ingevuld en vastgelegd in een functiehuis. De opdracht voor 2021 is hiermee afgerond. De doorontwikkeling en verdere optimalisering van formatie en bedrijfsprocessen vraagt aandacht in 2022.

Door de provincie Gelderland is in 2020 een subsidie toegekend van € 520.000 voor de extra kosten voor de opbouw van de nieuwe regio-organisatie. De subsidie mocht ook in 2021 worden ingezet vanwege de ontstane vertraging in de besluitvorming over de versterkte regionale samenwerking. In het derde kwartaal van 2021 heeft de definitieve subsidievaststelling plaatsgevonden.

Met ingang van september 2021 heeft het regiobureau haar eigen kantoor in Elst kunnen betrekken.

1.2.3 Profilering, positionering en lobby

2021 stond in het teken van het doorontwikkelen van de lobbyagenda met de nieuwe regionale opgaven richting het Rijk en Brussel. Bovendien is ook de gezamenlijke wens opgepakt om de samenwerking met Duitse partners in regionaal verband te versterken. Vanwege corona zijn veel public affairs-activiteiten afgelopen jaar digitaal georganiseerd. Dit leidt tot minder kosten maar ook minder effect, bijvoorbeeld in EU-projecten waar de regio zelf bij betrokken is.
Naast directe betrokkenheid bij EU-projecten, zorgen de Europese activiteiten ook indirect voor meer regionale ontwikkeling met behulp van EU-fondsen. De regio is zelf betrokken bij aanvragen maar pleit ook voor de goede aansluiting van EU-fondsen bij het profiel van de regio. Ook zorgen we voor goede Europese partners.

Resultaat Rijk

In 2021 is de lobbyagenda richting het Rijk ontwikkeld, gepresenteerd en deels uitgevoerd. Voor de ontwikkeling is gewerkt aan een quickscan ‘Haagse zichtbaarheid’, interviews en het komen tot lobbydoelen en -plannen. Omwille van dit ontwikkeltraject is ervoor gekozen de Public Affairs-adviseur voor Den Haag pas na de zomer te laten starten, wat kosten heeft bespaard.

Enkele highlights Rijk

In aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen zijn meerdere bijeenkomsten met kandidaat-Tweede Kamerleden georganiseerd, zoals in januari op het thema energie/RES/Connectr. Ook is er samen met een grote alliantie ingezet op plannen van het nieuwe kabinet op de A12-spoorcorridor. Dit heeft

geleid tot Kamervragen en een breed aangenomen motie. Daarnaast heeft de regio actief contact gezocht met Kamerleden over het initiatief ‘groen in en om de stad’. Dit heeft ertoe geleid dat in het MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport) ook afspraken over groen en landschap komen, wat het Verstedelijkingsakkoord dichterbij brengt. De integrale lobbyagenda wordt gebruikt voor inzet van alle opgaven voor het in 2022 af te sluiten Verstedelijkingsakkoord. En is inzet bij Kamerdebatten over bijvoorbeeld de BZK- begroting, wonen, landschap en verstedelijking.

Resultaat Bureau Brussel

Met digitale aanwezigheid heeft de regio onverminderd ingezet op Europese profilering, positionering en projecten met name over circulair, energy, duurzame mobiliteit en health. Een klein aantal Europese projecten is goedgekeurd, beperkter door het opstartjaar van de nieuwe EU programma-periode en beperktere samenwerkingskansen in Brussel door de coronamaatregelen.

Enkele resultaten:

- De verbetering van de A12 spoorcorridor voor personenvervoer is onder de aandacht gebracht van de Europese Commissie, die deze verbetervoorstellen steunt.
- We zijn als regio, via de gemeente Arnhem, lid geworden In het Europees waterstofnetwerk. De regio is betrokken bij projectvoorstellen om de waterstofeconomie te versnellen.
- De profilering als circulaire topregio gaat onverminderd door en er is een project goedgekeurd dat bijdraagt aan het circulair bouwen van station Nijmegen.
- Intensiveren van de betrokkenheid bij het Europese Health netwerk heeft geresulteerd in de toekenning van een project ‘Topfit’, samen met Papendal en Ziekenhuis Rijnstate.

Resultaat Duitsland

In april is een adviseur Public Affairs begonnen, die zich richt op de relatie met Duitsland. De samenwerking met Duitse partners is in regionaal verband nog in een ontwikkelfase. De eerste gesprekken met Duitse regioverbanden, Euregio en provincie zijn gevoerd. Dit o.a. met zicht op de nieuwe INTERREG periode die in 2022 van start gaat en kansen voor projectontwikkeling biedt.

1.2.4 Ontmoeting en communicatie

Op 16 april 2021 stonden we stil bij de start van de Groene Metropoolregio tijdens een, noodgedwongen, online evenement. In een gevarieerd programma kwam het beste van de regio aan bod. De vijf opgaven werden uitgelicht in een korte film en tijdens gesprekken met bestuurders.

Ontmoeting is een belangrijk thema bij de versterkte regionale samenwerking. De coronabeperkingen hebben de ontmoetingen het afgelopen jaar niet eenvoudig gemaakt. We hebben moeten zoeken naar een goed digitaal format voor de Regio Overleg(t) en Regio Ontmoet (de frequente bestuurlijke overlegplatforms). Ontmoeting is de eerste stap naar betrokkenheid. Het regiobureau heeft de verschillende regionale ontmoetingen en vergadermomenten actief onder de aandacht gebracht van bestuurders en ambtelijke ondersteuning, met daarbij de nadrukkelijke uitnodiging aan alle collegeleden om deel te nemen aan de regionale activiteiten.

De verbinding met elkaar en de regionale opgaven kent vele facetten. Het werken met integrale opgaven maakt dat de opgaven vaak portefeuille-overstijgend zijn. Het contact en de betrokkenheid van alle collegeleden, dus niet alleen de portefeuillehouders, bij de regionale ambitie en opgaven is daarom essentieel.

Door het algemeen bestuur is in september 2021 een Informatieprotocol vastgesteld. Hierin is vastgelegd welke informatie de gemeenten kunnen verwachten van het regiobureau en vanuit de vijf opgaven.

Naast de lancering van de eigen website is in 2021 regelmatig de digitale nieuwsbrief van de Groene Metropoolregio verschenen. In deze nieuwsbrief berichten we over actuele zaken vanuit de opgaven en de regionale samenwerking tussen achttien gemeenten.

1.2.5 Verantwoording rekeningresultaat en resultaatsbestemming.

Uit de jaarrekening blijkt dat over 2021 er een voordelig resultaat is van € 331.012. Dit positieve resultaat is tot stand gekomen in het 1e jaar van de nieuwe regionale samenwerking dat in het teken stond van de opbouw van de regio-organisatie en het regiobureau. Hoewel het bedrijfsplan en de begroting 2021 met zorg zijn opgesteld, geeft een opbouwjaar toch de nodige onzekerheden. Daarnaast had ook de COVID-19 crisis effect. De crisis zorgde er in 2020 voor dat de besluitvorming door de 18 gemeenten een aantal maanden werd vertraagd. Dit had tot gevolg dat de opbouw van de samenwerking later kon starten dan oorspronkelijk gepland (en begroot). Deze vertraging had vooral op de post personeelskosten een positief effect. Daarnaast werden fysieke ontmoetingen noodgedwongen omgezet in digitale ontmoetingen.

In de tussenrapportage 2021 werd rekening gehouden met een overschot van ca. € 100.000. Deze prognose was gebaseerd op een administratieve organisatie die enerzijds volop in ontwikkeling was en anderzijds voor de actuele cijfers afhankelijk was van derden. Daarmee kon aan dit tussenresultaat niet al te veel waarde worden gehecht. Dit heeft ertoe geleid dat in de tweede helft van 2021 uiterst terughoudend is omgegaan met het doen van uitgaven.

Opgemerkt wordt dat het rekeningresultaat uitsluitend betrekking heeft op het (programma) regiobureau. Het resultaat van de vijf opgaven over 2021 blijft in de opgaven en wordt meegenomen naar 2022.

Voorgesteld wordt van het voordelig resultaat groot € 331.012 een bedrag van € 100.000 toe te voegen aan de algemene reserve (conform art. 31 lid 8 van de gemeenschappelijke regeling) en € 231.012 in 2022 toe te voegen aan een te vormen bestemmingsreserve na verwerking van het voorstel resultaatbestemming. En af te zien van, naar rato, terugstorten van de inwonerbijdrage aan de deelnemende gemeenten.

Met de te vormen bestemmingsreserve willen we in 2022 extra inzet plegen op:

- Optimalisering regiobureau op gebied van communicatie, bedrijfsvoering en administratieve organisatie (ca. € 100.000)

Zoals gemeld is de opbouw van de regio-organisatie en regiobureau later gestart. Deze vertraagde start heeft er mede toe geleid dat 2021 kon worden afgesloten met een positief rekeningresultaat maar ook tot gevolg dat er in 2022 nog enkele stappen gezet moeten worden om de bedrijfsprocessen en bezetting van het regiobureau te optimaliseren. Deze uitgaven konden niet worden voorzien in de begroting 2022 van het regiobureau die juli 2021 is vastgesteld. Het bedrijfsplan van de Groene Metropoolregio blijft hierbij het vertrekpunt.

- Versnellen speerpunten binnen de opgaven:
    - Position Paper Logistiek,
    - Groen-blauw raamwerk,
    - Kwartiermaker circulair bouwen.

In juli 2021 is de regionale agenda 2022 vastgesteld. In 2021 en begin 2022 is door de opgaveteams vol overgave gewerkt aan de speerpunten van de opgaven. Naar nu blijkt zijn er een aantal projecten binnen de regionale agenda 2022 in een stroomversnelling terecht gekomen. Deze projecten kunnen op veel enthousiasme rekenen van de bestuurlijke opgave teams, de bestuurlijk platforms én van betrokken partners. Binnen de opgavenbegrotingen 2022 zijn onvoldoende middelen opgenomen om de gewenste versnelling te faciliteren. Met de inzet van het rekeningresultaat is het mogelijk de energie die nu in deze projecten zit vast te houden. Het alternatief is deze projecten op te nemen in de regionale agenda 2023-2025. Dat betekent de nodige vertraging en onzekerheid of partners dan nog

willen of kunnen bijdragen. Het benutten van het rekeningoverschot 2021 heeft ook tot gevolg dat deze bedragen niet opgenomen hoeven te worden in de opgavebijdrage 2023. Bijkomend voordeel is ook dat een grotere inzet vanuit de samenwerkende gemeenten in 2022, door de actuele afspraak met de provincie Gelderland, leidt tot een grotere provinciale bijdrage.

Bij de definitieve vaststelling van de jaarrekening 2021 in juli 2022 wordt het algemeen bestuur een onderbouwd voorstel voor de inzet van de € 231.012 voorgelegd.

1.2.6 The Economic Board

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is op grond van de regeling bevoegd subsidie te verlenen aan The Economic Board (TEB). Deze bevoegdheid is een voortzetting van de subsidiering zoals die onder het Gemeenschappelijk Orgaan, door de gemeente Arnhem, plaatsvond. Veertien gemeenten hebben besloten de subsidiering aan TEB voor de periode 2021-2025 voort te zetten. De subsidie wordt jaarlijks bij een subsidiebesluit verleend op basis van een aanvraag en wordt in twee termijnen uitbetaald. De verantwoording van de subsidie vindt plaats voor 1 april van het daarop-volgende jaar door het aanbieden van een jaarrekening, jaarverslag en een goedgekeurde controleverklaring van de accountant, op basis waarvan de vaststelling van de subsidie volgt.

1.2.7 Beleidsindicatoren

1. Formatie
De begrote formatie is volgens het bedrijfsplan 2021 11,6 fte. In 2021 is deze formatie grotendeels ingehuurd en pas vanaf 1 september 2021 is personeel in dienst van de Groene Metropoolregio gekomen.

2. Bezetting
De werkelijke bezetting op 1 januari 2021 was 0,0 fte, op 31-12-2021 2,78 fte.

3. Externe inhuur
Tijdens de opbouwfase is, zoals onder punt 1 genoemd, een groot gedeelte van de formatie ingehuurd bij gemeenten en provincie. Totaal van deze inhuur voor het regiobureau bedroeg 10,4 fte. Deze medewerkers zijn, op een enkele uitzondering na, per 1 januari 2022 in dienst van de Groene Metropoolregio gekomen.

Uitgangspunt in het bedrijfsplan is dat de kosten van de opgavemanagers (4,8 fte) opgenomen worden in de begroting van de opgave. Voor het opbouwjaar 2021 is hierop een uitzondering gemaakt en zijn de kosten van vier van de vijf opgaven ten laste van het regiobureau geboekt. Alleen de Verbonden regio heeft de salariskosten van de opgavemanager binnen de opgave geboekt. Deze opgave is al gestart in de tijd van het Gemeenschappelijk Orgaan en kent al langer een eigen begroting.

Binnen de opgaven wordt gebruik gemaakt van speerpuntcoördinatoren. Dit is in de regel een mede-werker van een deelnemende gemeente die zich parttime inzet voor de Groene Metropoolregio. In 2021 had de Groene Metropoolregio zelf nog geen contracten met deze speerpuntcoördinatoren die in de loop van het opbouwjaar zijn aangesteld. Vanaf 2022 worden er voor de speerpuntcoördinatoren detacheringscontracten afgesloten met diverse gemeenten. De kosten zijn opgenomen in de opgavebegroting 2022, die onderdeel is van de begroting van de Groene Metropoolregio.

1.2.9 Wat heeft het regiobureau gekost?

Staat van baten en lasten	Begroting 2021	Wijziging begroting	Begroting gewijzigd	Realisatie 2021	Resultaat 2021
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Programma Regiobureau					
Lasten	3.052.356	-	3.052.356	2.679.206	373.150
Baten	3.052.356	-	3.052.356	3.010.218	42.138
Saldo	-	-	-	**331.012**	**331.012**

1.3. Programmaverantwoording opgaven - regionale agenda

In de regionale agenda 2022 zijn de ambities van de vijf opgaven van de Groene Metropoolregio vastgelegd. Hieronder worden de behaalde doelen per opgave besproken. De opgaven beschikken ieder over een eigen begroting. Hierbij wordt opgemerkt dat in 2021 door de 5 opgaven geen extra financiële middelen zijn gevraagd aan de gemeenten, anders dan de middelen van de op 1 januari 2021 bestaande programma's. De keuze is gemaakt om de administratie n het eerste jaar bij de gemeenten te houden die in de periode van het Gemeenschappelijk Orgaan de administratie verzorgden. De overdracht van deze administraties zou, nadat het regiobureau op orde was, aan het einde van 2021 plaatsvinden.

Aangezien het alleen gelukt is om de administratie 2021 van de Circulaire regio aan de Groene Metropoolregio over te dragen, kent alleen deze opgave een financiële verantwoording in deze jaarrekening. De presentatie van deze opgave wijkt daarmee af van de overige vier opgaven. De financiële verantwoording van deze opgaven vindt uitsluitend plaats via de lijn van het BOT. Het resultaat van deze vier opgaven maakt geen onderdeel uit van het gepresenteerde resultaat van het regiobureau. Een eventueel overschot wordt door de opgave, met instemming van het BOT, meegenomen naar 2022.

1.3.1 Verbonden regio

Begin 2019 hebben de portefeuillehouders Mobiliteit aangegeven maximaal te willen inzetten op een structurele mobiliteitsaanpak, waarbij de regio een belangrijke speler binnen het publiek/private netwerk kan (c.q. moet) zijn. Hiervoor is naast een eenduidige inhoudelijke aanpak ook capaciteit en financiering essentieel. Het regionaal Mobiliteitsfonds wordt gevoed met een gemeentelijke bijdrage van € 1,30 per inwoner. Bestuurlijk zijn de gemeenten akkoord gegaan dat de niet bestede middelen van 2020 (€ 274.000) werden overgeheveld naar 2021.

Vijftien van de achttien gemeenten hebben hun bijdrage overgemaakt naar het Mobiliteitsfonds. Drie gemeenten hebben aangegeven in 2021 niet in staat te zijn om een financiële bijdrage te leveren. Daardoor is het beschikbare budget in de loop van 2021 met € 93.000 naar beneden bijgesteld. Uiteindelijk was in 2021 een bedrag van € 1,2 miljoen beschikbaar. Een groot deel van onze opgaven en agenda 2021 hebben we weten te realiseren of hebben we in gang gezet. In totaal is een bedrag van ongeveer € 1,1 miljoen uitgegeven of verplicht.

Een aantal processen lopen door in 2022 (denk aan de Zuid- en Westflank Nijmegen, A12 corridor, Verkenningen rondom Fietsen en verkeersveiligheid, de lobby rondom spoor). Ook zijn er een aantal projecten die vanwege COVID-19 zijn getemporiseerd (hub Zevenaar-Oost, A50-aanpak). Sommige projecten zijn achtergebleven qua financiële uitgaven. Enerzijds doordat we pas in de loop van 2021 de benodigde capaciteit hebben weten in te vullen, anderzijds doordat er nog geen definitieve financiële afspraken met onze partners (o.a. Rijkswaterstaat, provincie Gelderland) zijn gemaakt over een financiële bijdrage. Dit speelt met name bij de A12 Liemers en de gebiedsgerichte aanpak A325. Zo hebben we bijvoorbeeld wel veel tijd en energie gestoken in de lobby van een robuuste spoorcorridor A12 en de goederenroutering Oost-Nederland. Maar heeft dit tot minder financiële uitgaven geleid dan vooraf ingeschat. Bij het speerpunt Slim & Schoon Onderweg hebben we gewacht met het uitvoeren van het project logistiek, totdat de position paper logistiek gereed is. Deze is begin 2022 in concept opgeleverd, waardoor vertraging in de uitvoering is ontstaan.

Ook de mobiliteitsconsequenties rondom de Verstedelijkingsstrategie waren een belangrijk thema in 2021. In 2021 hebben we niet alleen de samenwerking tussen de gemeenten versterkt, maar ook met onze partners (Rijk, provincie en bedrijfsleven). Dit heeft er soms toe geleid dat we als regio niet alleen staan voor een financiële bijdrage aan bijvoorbeeld een verkenning. Onder andere bij het opstellen van het multimodaal model heeft de provincie Gelderland het voortouw genomen en financiert de regio een deel van de kosten.

De benodigde capaciteit en bedrijfsvoering is grotendeels verplicht. Het betreft hier het contract met de opgavemanager en de ondersteuning voor o.a. de bedrijfsvoering, maar ook de contracten met de 5 speerpuntcoördinatoren. Het niet bestede budget komt doordat de speerpuntcoördinator hubs en knooppunten pas eind 2021 is begonnen. Wij hebben in 2021 de Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN) gevraagd om een position paper logistiek te schrijven.

Speerpunt 1 Gebiedsgerichte corridors: Wij hebben Goudappel opdracht gegeven de Zuidflank van Nijmegen te onderzoeken. Verder zijn wij opdrachtgever geweest voor het opstellen van het multimodaal netwerkmanagementkader (verkeersmanagement) en hebben wij kosten gemaakt in het kader van de lobby A12 spoorcorridor. Ook hebben wij bijgedragen aan een studie naar de problematiek van het spoorwegemplacement Arnhem.

Speerpunt 2 Aantrekkelijk fietsnetwerk: Veel aandacht hebben wij in 2021 geschonken aan het opstellen van de regionale agenda van potentiële projecten en de relatie met het Nationaal/provinciaal Toekomstbeeld Fiets. Verder is in 2021 opdracht verleend aan bureau van Uum om de Westflankroute tussen Nijmegen-Elst en Arnhem te positioneren in een breder perspectief en toe te werken naar een mogelijke investeringsbeslissing. Eind 2021 is opdracht verleend om de snelle fietsroute tussen Arnhem-Huissen te verkennen.

Speerpunt 3 Hubs en Knooppunten: In het eerste kwartaal van 2021 publiceerden we onze strategische agenda ‘Mobiliteitshubs in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Naar een regionaal netwerk van hubs.’ De gemeente Arnhem stelt een raadsvisie voor hubs op. Om eventuele investeringsbeslissingen mogelijk te maken is door de regio opdracht verleend aan het bureau MLG om voor drie locaties alvast een nadere verkenning uit te voeren: IPKW, Arnhem-Noord en Gelredome. Deze verkenning is in het vierde kwartaal gestart.

Speerpunt 4 Duurzame Mobiliteit en Gedrag – programma Slim & Schoon Onderweg: Het programma S&SO is een programma in partnership met provincie Gelderland, Ministerie, RWS en het bedrijfsleven. Vanuit het Mobiliteitsfonds leveren wij het programmamanagement en dragen wij bij aan een paar projecten. We hebben in 2021 twee campagnes in het kader van 'Zo Werkt Het' gevoerd. We hebben de werkgeversaanpak geïntensiveerd en hanteren sinds dit jaar een meer gebiedsgewijze aanpak. Een belangrijke actie was de fietschallenge voor bedrijven en werknemers langs de A12-corridor. Verder hebben we twee logistieke makelaars aangesteld, ieder voor twee dagen in de week. Zij hielpen bedrijven bij de verduurzaming van het wagenpark en bij het verminderen van het aantal kilometers. Ook hielpen zij de overheden bij de Zero Emissiezones en het verschonen van bedrijventerreinen. We hebben in 2021 het bureau Empaction opdracht gegeven om een strategie te maken voor de opschaling van deelmobiliteit in de regio Arnhem-Nijmegen.

Speerpunt 5 Verkeersveiligheid: 2021 stond in het teken van het opstellen van onze meerjarige agenda van potentiële projecten verkeersveiligheid. Wij hebben hiervoor in 2021 opdracht verleend aan BVA om ons hierbij te ondersteunen. Begin december zijn de gemeenten akkoord gegaan met de meerjaren agenda verkeersveiligheid. De Groene Metropoolregio heeft begin 2021 een risicoanalysetool ontwikkeld die gemeentelijk wegbeheerders helpt beoordelen of de maximumsnelheid op hun wegen verlaagd zou kunnen worden van 50 km/u naar 30 km/u en met welke prioriteit. Daarnaast hebben wij de veiligheid op schoolroutes voor fietsers onderzocht.

Uiteindelijk hebben we in 2021 een onderuitputting van ongeveer 8% (€ 95.000). Dit bedrag wordt toegevoegd aan de middelen voor 2022.

1.3.2 Productieve regio

In 2021 is gestart met de opgave Productieve regio. Voor deze opgave zijn de volgende ambities gedefinieerd in de regionale agenda 2022: het helpen van het MKB in crisistijd, het stimuleren van ondernemerschap, het versterken van het innovatieve vermogen en de positie van bedrijven, verhoging van de productiviteit van bedrijven, stijging van werkgelegenheid, een wendbare arbeidsmarkt en het binnenhalen van externe gelden om te investeren in onze economie. Daarvoor zijn vijf speerpunten geformuleerd:

- Stimuleren ondernemerschap MKB
- Human Capital (Onderwijs en Arbeidsmarkt)
- Doorontwikkeling Health Hightech & Energy
- Versterking van duurzame logistiek
- Toekomstbestendige werklocaties

In 2021 is een start gemaakt met de uitvoering van de speerpunten.

Vanuit de Productieve regio zijn in 2021 alleen kosten gemaakt voor de uitvoering van het Regionaal Programma Werklocaties (RPW). De afspraken hiervoor zijn in het voormalige portefeuillehouders-overleg Economie gemaakt. De gemeente Arnhem was daarbij verantwoordelijk voor de administratieve afwikkeling en verdeling van de kosten tussen de gemeenten. Dat betekent dat het saldo van RPW per 31 december 2021 niet is opgenomen in deze financiële verantwoording van de GMR. Het resterend saldo van € 18.000 wordt in 2022 ingezet.

Minimaal één keer in de vier jaar moet er een nieuw RPW worden vastgesteld, met monitoring in de tussenjaren. In mei 2021 is een gewijzigd RPW vastgesteld door Gedeputeerde Staten. In 2021 is de vrijgekomen ontwikkelingsruimte voor regionale bedrijventerreinen en XXL logistiek gedeeltelijk verdeeld over de ingediende plannen door gemeenten. Dit was de zgn. eerste tranche. Er zijn een vijftal adviezen uitgebracht vanuit het Intergemeentelijk Overleg Werklocaties (IOW) waar het gaat om verzoeken om uitbreiding van bedrijventerreinen in de regio. Deze adviezen zijn overgenomen. Verder is een plan van aanpak gemaakt voor de vergroening van bestaande werklocaties.

Voor de uitvoering van de andere speerpunten is geen financiële bijdrage gevraagd van gemeenten maar er zijn wel resultaten geboekt: Er zijn meerdere inventarisaties uitgevoerd en er is krachtig ingezet op samenwerking met partners waaronder The Economic Board (TEB). Er is een position paper logistiek opgesteld met een visie en koers op logistiek. Daarnaast is er samen met TEB, provincie en stakeholders een concept Human Capital Agenda opgesteld. Hiervoor heeft de provincie € 50.000 procesgeld beschikbaar gesteld. Er is een opdracht verleend om een onderzoek te doen naar de Economie van de Toekomst 2040, als bouwsteen voor de Verstedelijkingsstrategie en richtinggevend voor de regionale agenda. Oplevering is in april 2022.

Naast capaciteit voor het RPW is voor de uitvoering van de opgave een fulltime opgavemanager aangesteld. Daarnaast heeft een procesondersteuner voor 0,4 fte bijgedragen aan de opgave van de Productieve regio. Beiden zijn door het bedrijfsbureau gefinancierd. Voor het speerpunt Doorontwikkeling Health, Hightech & Energy stonden de civic entrepreneurs van TEB aan de lat en liep de financiering van deze mensen via TEB. De overige speerpunten zijn in 2021 getrokken door de opgavemanager omdat er nog geen budget beschikbaar was voor speerpuntcoördinatoren.

1.3.3 Circulaire regio

Zoals in de inleiding al opgemerkt zijn de middelen van de Circulaire regio in 2021 door de gemeente Nijmegen overgedragen aan de Groene Metropoolregio. De financiële verantwoording is in deze jaarrekening volledig opgenomen en kent een verantwoording volgens de BBV-normen.

Speerpunt 1 Circulaire Bouw en infrastructuur

	begroot	besteed	doorgeschoven
Circulaire GWW	**137.500**	**99.200**	**38.300**

In december 2020 hebben 16 bestuurders van onze regio de ambitieverklaring ‘Circulair opdrachtgeverschap in de GWW-sector' ondertekend en is opdracht gegeven voor het uitvoeringsprogramma ‘Circulair opdrachtgeverschap en circulaire inkoop GWW regio Arnhem-Nijmegen'. Het al bestaande traject is daarmee ondergebracht bij de Groene Metropoolregio om het te faciliteren en te versterken. In 2021 hebben we dit GWW-plan opgepakt met een aanpak gericht op het delen van informatie en het verbreden van kennis. Er is een nulmeting gedaan met een jaarlijks evalueerbare rapportage, er is een kick-off meeting en een tussentijdse presentatie aan bestuurders georganiseerd, er zijn 5 ‘kennistafels’ gestart (monitoring, kennisdelen, inkoopproces, grondstoffenbank/materialenbank, proeftuinen innovatieve materialen en producten) en er is gestart met regelmatige nieuwsbrieven. In de kennistafels zitten opdrachtgevers (overheden) en opdrachtnemers (aannemers) samen aan tafel voor de uitwerking van het uitvoeringsprogramma. Het blijkt moeite te kosten om met deze kennis en informatie alle actoren in de regio te bereiken en te inspireren, met name aan opdrachtgeverszijde. In 2022 bekijken we hoe we het bereik in de regio kunnen vergroten. We versterken het commitment bij de deelnemende organisaties, maken voortgang inzichtelijk met een jaarplan en organiseren o.a. webinars voor het verbreden en verdiepen van kennis. Het bedrag van € 38.300 wordt in 2022 aangewend conform de regionale agenda voor het project en komt voort uit de provinciale bijdrage die voor 2021 en 2022 was bestemd.

Onze regio heeft tot 2040 een bouwopgave van 50.000 tot 60.000 woningen. Dat willen we voortvarend én toekomstbestendig realiseren. Voor de toekomstbestendigheid richten we ons op steeds meer circulariteit in de bouwprojecten. Hierover zijn afspraken gemaakt in de Woondeal regio Arnhem-Nijmegen.

Om de circulariteit van bouw(projecten) te kunnen wegen hebben Madaster, Volantis en C2C Expolab in opdracht van de partners van de Woondeal in 2021 een ‘Circulaire Impactladder’ gemaakt. Met de ladder kunnen partijen concreet bepalen hoe circulair woningbouwplannen zijn. Woningbouw wordt ‘gescoord’ op maximaal hergebruik en minimale CO2-uitstoot. Gecombineerd hiermee geeft de ladder praktische handvatten voor implementatie in elke fase van het bouwproces. De ontwikkelkosten zijn gedragen door de partners van de Woondeal. In 2022 implementeren we deze ladder in de hele regio, ook ondersteund door het aanbieden van een leergang ‘circulair en conceptueel bouwen’ én door een projectmanager voor conceptuele circulaire bouwprojecten in te zetten.

Voor de realisatie van onze circulaire ambities in de bouw en infrastructuur is de beschikbaarheid van voldoende menskracht met de juiste kennis en kunde een belangrijke, misschien wel doorslaggevende, factor. Om bij te dragen aan het opleiden van deze cruciale menskracht zijn we in 2021 aangehaakt bij ontwikkelingen rondom het kenniscentrum circulaire bouw (KCCB) en het initiatief tot een breed regionaal technisch opleidingscentrum (VIA-t).

Speerpunt 2 Grondstoffen en Ketens
In 2021 is een werkgroep samengesteld die een startnotitie heeft opgesteld. De werkgroep bestaat uit twee bestuurders van de gemeenten Rheden en Heumen, ambtelijke vertegenwoordiging vanuit de gemeenten Arnhem, Duiven, Nijmegen en Rheden en de opgavemanager en ondersteuning. In de startnotitie zijn de doelen, resultaten, planning en middelen voor de middellange termijn en specifiek voor 2022 uitgewerkt.

Er is initiatief genomen om een Circulaire Raad en uitvoeringsorganisatie voor de regio Arnhem in te richten, naar voorbeeld van de Circulaire Raad in het Rijk van Nijmegen. We dragen bij aan een helder ecosysteem met duidelijke rollen voor partijen die bijdragen aan het vraagstuk. De Groene Metropoolregio houdt het overzicht en draagt vanuit de overheidsrol bij met regie, ruimtelijke inpassing, draagvlak, inkoop en kennisdeling onder 16 gemeenten. The Economic Board (TEB) legt met het Lifeport Circular Lab de verbinding met onderwijs, onderzoek en innovatie. De provincie Gelderland is partner via het gezamenlijke Bestuursakkoord. Samen met andere partners zoals KIEMT en VNO/NCW zorgen voor afstemming in en positionering van Oost Nederland.

Speerpunt 3 Water en klimaatadaptatie
In 2021 is een werkgroep samengesteld die een programma voor de middellange termijn heeft opgesteld. Kennis delen, initiatieven ondersteunen en versterken, en meerwaarde creëren bovenop hetgeen dat al elders in de regio gebeurd zijn hierin de belangrijkste ankerpunten. De werkgroep bestaat uit twee bestuurders van de gemeenten Doesburg en Berg en Dal, ambtelijke vertegenwoordiging vanuit de gemeenten Arnhem, Nijmegen, Doesburg, Berg en Dal, vanuit de provincie Gelderland en de opgavemanager en ondersteuning. Eind 2021 is ook een speerpuntcoördinator water- en klimaatadaptatie geworven. Om de speerpuntcoördinator een vliegende start te geven, zijn voorbereidingen getroffen voor een kennissessie. Naast kennisdeling naar de deelnemers, moet de kennissessie ook richting geven aan de werkzaamheden van de Groene Metropoolregio.

Speerpunt 4 Transitie naar duurzame energie
De 16 deelnemende gemeenten, provincie en waterschappen hebben in 2021 de Regionale Energiestrategie 1.0 (RES) vastgesteld. De projectorganisatie is vernieuwd met het oog op de volgende fase RES2.0 en is ingebed in de Groene Metropoolorganisatie. Er is een start gemaakt met het opstellen van een Uitvoeringsplan (UVP) voor de RES 2.0. We hebben de MER commissie advies gevraagd over de MER (voortoets plan-MER RES) en we hebben de voorbereidingen getroffen voor een plan MER voor de RES. We hebben bij de provincie subsidie aangevraagd, aanvullend op een extra bijdrage vanuit het Rijk in 2021 voor het opstarten van de RES 2.0.

RES 1.0 / 2.0	begroot	besteed	doorgeschoven
RES 1.0 gem. Nijmegen	**896.824**	**675.611**	**221.213**
RES 2.0 gem. Nijmegen	**-**	**58.943**	**-58.943**
RES 2.0 GMR	**169.997**	**197.792**	**-27.795**
Resultaat	1.066.821	932.346	134.475

De administratie van het project RES is oktober 2021 door de gemeente Nijmegen aan de GMR overgedragen.

Inkoop aardgas

In 2017 hebben zeventien gemeentes en vijf verwante partijen in de regio Arnhem en Nijmegen besloten om gezamenlijk aardgas in te gaan kopen. Dit contract eindigt op 31 december 2022. Gelet op de positieve ervaringen met het gezamenlijk inkopen hebben de regionale wethouders aangegeven graag weer een nieuw voorstel te ontvangen voor een gezamenlijke aanbesteding. De Groene Metropoolregio is gevraagd een aanbesteding uit te werken met daarbij de expliciete vraag hoé de inkoop van aardgas nog verder kan bijdragen aan de (duurzame) doelstellingen van de Groene Metropoolregio.

In een projectteam met daarin duurzaamheidscoördinatoren van de gemeenten is gewerkt aan een voorstel voor een duurzaamheidsstrategie voor de komende periode. In overleg met de energiecoördinatoren van de gemeente is gewerkt aan de leveringsstrategie en zijn de aanbestedingsstukken opgesteld. Voor de inhoudelijke expertise is een extern adviesbureau ingeschakeld. Alle stukken zijn ambtelijk en bestuurlijk afgestemd. Vlak voordat Rusland de Oekraïne binnenviel zijn alle aanbestedingsstukken gepubliceerd. Momenteel wordt advies ingewonnen welke opties er zijn ten aanzien van de aanbesteding en het vermijden van de inkoop van Russisch gas

	begroot	besteed	doorgeschoven
Projectleiding inkoop gas	**60.000**	**61.153**	**-1.153**

Het financieel resultaat van dit project is opgevangen binnen het resultaat van deze opgave.

Elektriciteit

In 2017 is ten behoeve van de inkoop van elektriciteit door regiogemeenten een contract voor met een looptijd tot 2033 afgesproken, waarbij er na 5 jaar twee mijlpalen behaald moesten zijn:

- vanaf het eerste jaar moest 100% in Nederland opgewekte hernieuwbare elektriciteit worden geleverd
- gedurende de contractlooptijd van 5 jaar moest het totale regionale elektriciteitsverbruik van betrokken regiogemeenten hernieuwbaar en additioneel binnen de regio worden opgewekt.

Vanaf 2018 is in overleg met Greenchoice (opvolger Groene Stroomfabriek) en Wiek II gewerkt aan het behalen van de tweede mijlpaal. Eind 2021 werd er al 84% regionaal opgewekt, met de voorbereiding van de duurzame energieprojecten voor de Kleefse Waard zal dit oplopen tot meer dan 100% in 2022.

Alhoewel de aansturing van en afstemming over dit onderdeel vanuit de Groene Metropoolregio plaats vonden, liepen de financiën voor dit onderdeel in 2021 nog via de gemeente Nijmegen. Dit zal met ingang van 2022 veranderen en in de inwonerbijdrage van deze opgave worden opgenomen. Per 1 januari 2022 wordt dit speerpunt ook in de financiële administratie opgenomen.

1.3.4 Ontspannen regio

In 2021 is de Groene Metropoolregio gestart met de opgave Ontspannen regio. Voor deze opgave zijn de ambities gedefinieerd in de regionale agenda 2022. Met de inzet op vier speerpunten willen wij groei in verstedelijking, mobiliteit en economie in balans houden en brengen, met een ontspannen leefklimaat.

De vier speerpunten zijn:

- Duurzaam toerisme
- Bruisende binnensteden, krachtige kernen
- Groen-blauw raamwerk
- Sterke culturele infrastructuur

Vanuit de begroting van het bedrijfsbureau is, conform het bedrijfsplan, de opgavemanager (0.9 fte) en een procesondersteuner (0,4 fte) bekostigd. In de werkgroepen hebben verschillende ambtenaren van gemeenten deelgenomen om input te leveren vanuit hun gemeente. Er is in 2021 nog niet gewerkt met speerpuntcoördinatoren, omdat hiervoor nog geen budget was.

Met de beschikbare capaciteit en budget van de provincie is gewerkt aan het maken van de regionale agenda voor Ontspannen regio voor 2022 en is een begin gemaakt met de uitvoering van de speerpunten. Dit heeft de volgende resultaten opgeleverd:

a. Handelingskader voor particuliere verhuur.
b. Inventarisatie recreatieve routenetwerk Arnhem-Nijmegen, in samenwerking met Verbonden regio.
c. Opdracht voor het maken van een toeristisch profiel o.b.v. belevingsgebieden (verhaallijnen) en eerste uitvoering daarvan (oplevering september 2022).
d. Opdracht voor het maken van een analyse en toekomstbeeld Bruisende binnensteden, krachtige kernen en eerste uitvoering daarvan (oplevering september 2022).
e. Opdracht voor het maken van een groen-blauw raamwerk (oplevering september 2022) en eerste uitvoering daarvan.
f. Kader voor de uitvoering van het Transformatievoorstel cultuur ter voorbereiding op de subsidieaanvraag bij de provincie voor € 1,3 miljoen. Voor dit project is de gemeente Arnhem penvoerder.

Ook zijn er contacten gelegd en is een netwerk opgebouwd met verschillende belangrijke partners, zoals Visit Arnhem-Nijmegen, culturele instellingen, Cultuur Oost, centrummanagers, de provincie etc.

1.3.5 Groene groeiregio

Speerpunt 1 Woningbouwversnelling

De gemeente Arnhem voerde de kassiersfunctie uit voor het procesgeld Woondeal in 2020 en 2021. In 2022 wordt de overdracht van procesgelden naar de Groene Metropoolregio afgerond. Het resterende bedrag (€ 765.769) wordt dan overgeboekt van Arnhem naar de Groene Metropoolregio. De verantwoording van de bestede gelden in 2022 en verder wordt door de Groene Metropoolregio opgepakt.

Onderstaande cijfers over 2021 hebben betrekking op de Woondealgelden die in beheer waren bij de gemeente Arnhem en zijn daarmee niet in de jaarrekening opgenomen. In totaal is bij de Woondeal € 1.119.834 miljoen aan procesgeld toegevoegd (Rijksbijdrage € 619.834, provinciale middelen € 500.000). In 2020 is hiervan €110.890 uitgegeven. In 2021 is in totaal € 243.175 uitgegeven aan onderstaande activiteiten. Deze gelden worden naar de verstrekkende partners (Rijk, Provincie Gelderland) verantwoord. Deze bedragen zijn gegaan naar inhuur van extern advies zoals bijvoorbeeld communicatie, woonadvies, stikstof, arbeidsmigranten.

In 2022 wordt een substantieel bedrag uitgegeven o.a. voor inhuur procesmanagement Woondeal, de flexpool etc. Dit bedrag zal naar verwachting ca. € 650.000 - € 700.000 zijn (begroot). Daarmee komt uitputting van het procesgeld Woondeal in zicht. Met partners wordt in 2022 het gesprek gevoerd over mogelijke nieuwe financiën in relatie tot de evaluatie van de Woondeals die vanuit het Rijk wordt opgepakt.

De kosten voor de procesondersteuner en Woningmarktmonitor zijn in 2021 door Groene Metropoolregio betaald.

Activiteiten Woondeal 2021

In de regio hebben we vier nieuwe projecten kunnen toevoegen aan de lijst Woningbouwimpuls (Wbi) projecten. Dit brengt het totaal op bijna 5.000 woningen die versneld gerealiseerd worden.
De tempotafel Versnellen en continuïteit stond in 2021 in het teken van inventarisatie en agendasetting voor urgentie. Op basis van de monitor zijn nieuwe planningskaarten ontwikkeld. Daarbij zijn kansen voor versnelling in beeld gebracht. Met individuele gemeenten en marktpartijen is gesproken hoe tot versnelling en continuïteit gekomen kan worden. Uit de monitor bleek welk percentage van de plannen uit betaalbare woningen bestaat.

In 2021 is de regionale flexpool voorbereid die in januari 2022 is gestart. Met extra inzet/expertise kunnen specifieke knelpunten in woningbouw worden opgelost bij gemeenten. Een consortium van drie bureaus is bezig met afronding van de Circulaire impactladder (zie ook paragraaf 1.3.3). Deze ladder is toepasbaar als screenings- en toetsingsinstrument bij circulariteit in woningbouw. Hiermee dragen we bij aan het terugdringen van het gebruik van primaire grondstoffenverbruik (herkomst) én het vergroten van het aandeel herbruikbare materialen. Zo dragen we bij aan reductie van CO2-uitstoot.

Vanuit de Woondeal is conceptueel en circulair bouwen in 2021 ook ingezet op de eerste stap: stimuleren en kennisdelen. Tijdens (digitale) bijeenkomsten van onze kennistafel deelden we ervaringen aan de hand van goede voorbeelden. Tegelijkertijd verbreden we kennisdeling met een kennisbank op de website van de Groene Metropoolregio. Deze is nu in opbouw. Daarmee komt de nadruk te liggen op implementatie en toepassing. Om daarvoor scherp te krijgen waar wij vanuit de Woondeal ondersteuning kunnen bieden, hebben wij met enkele ontwikkelaars, corporaties en kennisbureaus gesprekken gehouden. In 2022 gaat een kwartiermaker hiermee aan de slag.

Onder aanvoering van een extern projectleider werken wij toe naar een regionaal beleidskader voor huisvesting internationale medewerkers. Het afgelopen jaar heeft samen met alle gemeenten en betrokkenen in het veld een regionale verkenning plaatsgevonden. Om uitvoering te geven aan het regionaal beleidsplan zijn bouwstenen voor een meerjarig uitvoeringsplan opgesteld. In februari 2022 wordt het beleidskader ter vaststelling aan de gemeenten aangeboden. Er is een advies opgesteld over de huisvesting van bijzondere doelgroepen (ouderen, kwetsbaren) in 2021, met daarbij advies over de rol van de regio hierin. Aan de hand van het advies worden vervolgstappen gezet in 2022.

Voor de stikstofaanpak is een projectregisseur ingezet die, met de Woondeal als vertrekpunt, de regionale strategie uitwerkt om zo tot afspraken te komen in de regio en met provincie Gelderland. De opgave richt zich op het inzichtelijk krijgen van de stikstofopgave in relatie tot de Verstedelijkingsstrategie en het ontwikkelen van een regionaal netwerk. In 2022 wordt de rapportage afgerond en verder gebouwd aan een kennisnetwerk op dit thema.

In de Woondeal is afgesproken dat de provincie de inzet van een doorstroommakelaar onderzoekt. Dit heeft geleid tot inzet van twee verhuiscoaches in Gelderland. Eind 2021 hebben gemeente Nijmegen, woningcorporaties Talis, Portaal en Woonwaarts, stichting Sterker en provincie Gelderland een samenwerkingsovereenkomst ondertekend over de inzet van de verhuiscoach. Op bestuurlijk en ambtelijk niveau zijn in het najaar gesprekken gevoerd om de samenwerking met de achttien verenigde woningcorporaties in de regio (Woonkr8) te versterken. De Woondeal is primair een samenwerking tussen overheden, maar partijen als de corporaties geven daar uitvoering aan. Er is uitgesproken om in 2022 de samenwerking met concrete thema's verder te laten groeien.

Speerpunt 2 Verbinden ruimtelijke opgaven Verstedelijkingsstrategie ANF

In het najaar van 2021 is het eerste deel van de Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen Foodvalley vastgesteld. Gemeenteraden in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en Regio Foodvalley stelden toen het Verstedelijkingsconcept vast, voorbereid door de Groene Metropoolregio. Ook Provinciale Staten van Gelderland en Utrecht stemden in. Dit Verstedelijkingsconcept bevat het perspectief voor de Groene Metropoolregio en de ontwerpprincipes voor de vier bouwstenen Wonen, Mobiliteit, Leefomgeving en Economie. Ook is in overleg met het Rijk dit eerste deel vastgesteld als inhoudelijke basis voor verdere samenwerking in de Groene Metropoolregio. Samen met Foodvalley, provincies en het Rijk werken we door aan een Verstedelijkingsakkoord dat medio 2022 gereed moet zijn.

Werken met de op hoofdlijnen geformuleerde strategie vraagt nu inzoomen. Dit concretiseren vindt plaats in gebiedsuitwerkingen in acht verschillende deelgebieden. De versnellingslocaties uit de Woondeal vormen daarin een bouwsteen. Als eerste stap in deze gebiedsuitwerkingen zijn nu opgavebeschrijvingen opgesteld in 2021. Dit zijn onderzoeksagenda's per deelgebied die nader uitgewerkt worden in 2022.

De regio Arnhem-Nijmegen heeft in 2020 € 50.000 bijgedragen in de proceskosten (betaald door de voorloper van de huidige Groene Metropoolregio). In 2021 heeft de regio € 60.000 bijgedragen in de proceskosten, waarvoor een *extra* inwonerbijdrage van 7.6 cent is gevraagd aan de regiogemeenten in het najaar. Arnhem en Nijmegen droegen direct bij aan de Verstedelijkingsstrategie en hebben daarom aangegeven niet dubbel te willen betalen. De Groene Metropoolregio heeft besloten dit bedrag (ca. € 25.000) niet in rekening te brengen bij Arnhem en Nijmegen en ten laste te brengen van de begroting Groene Groeiregio 2022. De verwerking van deze extra bijdrage is in de administratie van de gemeente Arnhem verwerkt.

1.3.6 Wat heeft het gekost?

	Begroting 2021 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2021 EUR	Resultaat 2021 EUR
Verbonden regio					
Lasten		-	-	94.918	-94.918
Baten		-	-	94.918	-94.918
Saldo	-	-	-	-	-
Circulaire regio					
Lasten			-	197.762	-197.762
Baten			-	197.762	-197.762
Saldo	-	-	-	-	-
Ontspannen regio					
Lasten			-	6.413	-6.413
Baten			-	6.413	-6.413
Saldo	-	-	-	-	-
Groene groeiregio					
Lasten			-	97.391	-97.391
Baten			-	97.391	-97.391
Saldo	-	-	-	-	-

1.4 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

1.4.1 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

	Begroting 2021 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2021 EUR	Resultaat 2021 EUR
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien					
Lasten	-	-	-	-	-
Baten	-	-	-		-
Saldo	-	-	-	-	-

Er zijn geen algemene dekkingsmiddelen en onvoorziene posten in 2021.

1.4.2 Vennootschapsbelasting

1. Bedrag voor de heffing voor de Vennootschapsbelasting.
   In artikel 25, lid 1, onder b, (BBV) wordt gevraagd het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting te vermelden. Dit is voor Groene Metropoolregio niet van toepassing.

2. Inzicht in het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien.
   In art. 25, lid 1, onder c, (BBV) wordt gevraagd om in de programmaverantwoording het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien op te nemen. In de begroting 2021 is niets geraamd. In de realisatie is dus ook geen bedrag opgenomen.

2. Paragrafen

2.1 Risicobeheersing en weerstandsvermogen

Op grond van artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moet de Groene Metropoolregio in de paragraaf weerstandsvermogen[1] inzicht verschaffen in de robuustheid van de rekening.

Het weerstandsvermogen van de Groene Metropoolregio is het vermogen om niet structurele financiële tegenvallers te kunnen opvangen zodat de taken kunnen worden voortgezet. Voor 2021 is verantwoording van dit weerstandsvermogen niet aan de orde, want dit vermogen was nog niet opgebouwd.

Risico's

De risico's kunnen worden ingedeeld in:
1. risico's voortvloeiend uit het eigen beleid;
2. risico's voortvloeiend uit het beleid van een hogere overheid;
3. risico's voortvloeiend uit de samenwerking met andere gemeenten en instanties;
4. risico's voortvloeiend uit het doen/nalaten van derden;
5. risico's voortvloeiend uit voor de regio niet te beïnvloeden autonome ontwikkelingen.

Ad 1. Risico's voortvloeiend uit het eigen beleid;

Er zijn geen risico's voortvloeiend uit het eigen beleid. Om eventuele tekorten op de exploitatie op te

[1] Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit (zijnde de middelen waarover de Groene Metropoolregio beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de Groene Metropoolregio).

vangen biedt de gemeenschappelijke regeling volgens art 31, lid 8 de mogelijkheid een reserve van € 100.000 te vormen.

Ad 2. Risico's voortvloeiend uit het beleid van een hogere overheid;

Het risico dat de deelnemende gemeenten niet aan hun betalingsverplichtingen voldoen wordt zeer klein geacht. Daarnaast is in de gemeenschappelijke regeling in artikel 29, lid 6 vast gelegd dat gemeenten er zorg voor dragen dat het samenwerkingsverband te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.
Het gemiddelde risico bedraagt gemiddeld bij achttien deelnemende gemeenten € 350.000 conform begroting 2023.

Ad 3. Risico's voortvloeiend uit de samenwerking met andere gemeenten en instanties;

Gesteld ad 1 en ad 2 en de flexibele inzet van adviseurs, kan het achterwege blijven van financiering van gemeenten, provincie en andere instanties opgevangen worden door het af laten vloeien van deze flexibele inzet. In de begroting 2023 is € 1.3 mio aan toegezegde subsidie van provincie en Rijk opgenomen. Er is een zeer laag risico dat deze gelden niet betaald worden, mocht dit wel het geval zijn dan zullen projecten on-hold gezet worden en stroomt de flexibele inzet per direct uit.

Ad 4. Risico's voortvloeiend uit het doen/nalaten van derden;

De risico's worden beperkt door het hanteren van onze eigen inkoopvoorwaarden. Maximale risico volgens het verplichtingenregister aanvang 2022 bedroeg op dat moment € 75.000 voor een leverancier.

Ad 5. Risico's voortvloeiend uit voor de regio niet te beïnvloeden/autonome ontwikkelingen.

Het resultaat van de Cao-onderhandelingen en prijsstijgingen werken door in het jaarresultaat. Op het jaarresultaat 2021 heeft dit een beperkt effect. De recente Cao-stijging van 3% geldt met ingang van 1 december 2021; bij een loonsom van € 1.4 mio betekent dit een risico dat lager ligt dan € 10.000.

Overige verzekerde risico's

De Groene Metropoolregio heeft de kantoorinboedel verzekerd tegen brand en diefstal. Voor het personeel is een aansprakelijkheids- en ongevallenverzekering afgesloten.

De aansprakelijkheid van bestuurders in Groene Metropoolregio is afgedekt door de verzekering van de gemeente voor de betreffende bestuurder.

Overzicht reserves 2021

Op grond van de gemeenschappelijke regeling mag de algemene reserve € 100.000 zijn. We hebben een rekeningresultaat van € 331.012 en stellen voor om de algemene reserve te vullen en voor het overige bedrag een bestemmingsreserve te vormen. De bestemming van het rekeningresultaat/reserves ziet er als volgt uit:

Naam reserve/ voorziening:	Doel/ functie:	Maximum hoogte:
Algemene reserve	Deze algemene reserve (inclusief gerealiseerd resultaat) dient als buffer om onvoorziene omstandigheden in de exploitatie op te vangen.	€ 100.000
Bestemmingsreserve	Het doel hiervan is om in 2022 extra inzet te plegen op: - optimalisatie regiobureau * communicatie * bedrijfsvoering, administratieve organisatie - versnellen opgaven * integrale aanpak logistiek * groen/blauw raamwerk * kwartiermaker circulair bouwen	€ 231.012

Rente
Ten aanzien van de rente van de reserves is het algemene beleidsuitgangspunt om deze ten gunste van de exploitatie te brengen en bij de baten te verantwoorden. In 2021 is geen rente ontvangen.

Conclusie
Kenmerkend voor het risicoprofiel van de Groene Metropoolregio is dat de organisatie beperkt risico loopt en dat daarvoor een algemene reserve is gevormd. Op basis van de meerjarenraming 2022-2025 kan gedurende vier jaar een prijsstijging van de kosten van het regiobureau, schatting € 250.000 over de vier jaar, door de bestemmingsreserve van € 332.012 worden opgevangen.
Op basis van de gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen, artikel 29 lid 6, is de beschikking over voldoende middelen en het nakomen van verplichtingen te allen tijde door de deelnemende gemeenten gewaarborgd.

Financiële kengetallen:
Vanaf 2016 worden in de paragraaf financiën enkele financiële kengetallen opgenomen. De berekeningsmethode is via een ministeriële regeling voorgeschreven. Hiermee wordt de (onderlinge) vergelijkbaarheid (van gemeenschappelijke regelingen) bevorderd.

	Rekening 2021
Netto schuldquote	0,0%
Solvabiliteitsratio	19,0%
Structurele exploitatieruimte	239,14%

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Uitkomst geeft geen aanleiding tot verhoogde risico’s.

De solvabiliteitsratio daarentegen geeft het eigen vermogen weer als percentage van het totale balanstotaal. Deze ratio ligt net onder de gebruikelijke norm van de provincie, maar past bij een startende organisatie.

Een positief percentage structurele exploitatieruimte betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Aangezien 2021 het opstartjaar van de organisatie behelst, is dit percentage niet representatief voor de normale bedrijfsvoering van de Groene Metropoolregio.

2.2 Financiering

Artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de Groene Metropool-regio beschrijft hoe zij in 2021 de investeringen heeft gefinancierd. Het doel van deze paragraaf is inzicht te verschaffen in de financieringssystematiek en de risico's die daarmee samenhangen. Met deze paragraaf wordt eveneens voldaan aan een aantal verplichtingen volgend uit de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet Fido). De Groene Metropoolregio maakte in 2021 geen gebruik van een treasury statuut.

Rentelasten/baten
De Groene Metropoolregio heeft in 2021 met de Rabobank een rekening-courant-overeenkomst gesloten. Ultimo 2021 liep een aanvraag bij het ministerie van Financiën om deel te nemen aan het voor gemeenschappelijke regelingen verplicht gestelde schatkistbankieren.

- Rentelasten: Er is in 2021 geen sprake van rentelasten.
- Renteresultaat: Er is in 2021 geen renteresultaat.
- Toerekening rente aan taakvelden: Er is in 2021 geen rente toegerekend.

Financieringspositie
Er is een rekening-courant overeenkomst met de Rabobank dat een tegoed heeft van € 1.198.935. De Groene Metropoolregio kent geen langlopende financieringsmiddelen.

Rente-risiconorm
Om het herfinancieringsrisico voor de samenwerkingsverbanden te beperken is een norm ingesteld waaraan de samenwerkingsverbanden worden getoetst: de rente-risiconorm.

De rente-risiconorm is voor de Groene Metropoolregio niet van toepassing aangezien er geen externe langdurige financieringen zijn afgesloten.

Geldstromenbeheer
De Groene Metropoolregio is verplicht liquiditeitsoverschotten af te storten bij het Rijk. Op 31 december 2021 liep de aanvraag voor schatkistbankieren bij het ministerie van Financiën.

2.3 Bedrijfsvoering
Artikel 14 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht de Groene Metropoolregio om in elk geval de stand van zaken en de voornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering weer te geven. Met bedrijfsvoering worden de bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de vijf opgaven te realiseren. Hierbij staat het belang van een rechtmatig, doelmatig en doeltreffend beleid en beheer voor op. De organisatie is volop in opbouw en zal voortbouwend op de resultaten uit 2021 zich komende jaren verder professionaliseren.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor een adequate bedrijfsvoering, het algemeen bestuur heeft een hierbij een kaderstellende en controlerende taak. De directeur is tekeningsbevoegd en heeft mandaat om verplichtingen aan te gaan en om opdracht tot betaling te geven.

COVID-19
In 2021 zat Nederland midden in de ‘coronacrisis”. Dit heeft ook gevolgen voor de Groene Metropoolregio gehad. Doordat veel werkzaamheden vanuit huis moesten worden uitgevoerd door nieuwe medewerkers van het regiobureau die elkaar alleen digitaal kenden, heeft de crisis haar weerslag gehad op het tempo waarin de organisatie kon worden opgebouwd. Het heeft ongeveer een half jaar langer geduurd dan gepland voordat de personele bezetting volgens bedrijfsplan compleet was.
Daarnaast bleek het lastig fysieke bijeenkomsten te organiseren of bij te wonen. Digitaal konden sommige evenementen wel doorgaan, maar de ambitie om in te zetten op kennismaking en ontmoeting kon niet worden gehaald. Ook de opbouw van de opgave-organisatie liep om dezelfde reden enige vertraging op. Ook de werkzaamheden van het team Public Affairs werden gedomineerd door digitale ontmoetingen in plaats van aanwezigheid ter plaatse.
Geconcludeerd kan worden dat de crisis bijgedragen heeft aan het positieve rekeningresultaat van het regiobureau over 2021.

Personeelszaken en automatisering
Voor uitbesteden van de salarisadministratie en het personeelsbeleid waren er eind 2021 besprekingen met de gemeente Nijmegen over het afsluiten van een dienstverleningsovereenkomst. Voor de automatisering is in 2021 een contract afgesloten met een externe serviceprovider.

Archief

De archiefwerkzaamheden waren eind van het verslagjaar nog niet formeel belegd. In het nieuwe boekjaar worden met de gemeente Nijmegen gesprekken gevoerd om deze werkzaamheden (bewaren, ontsluiten, beschikbaar) aan de dienstverleningsovereenkomst toe te voegen.

Verbonden partijen

De Groene Metropoolregio heeft geen verbonden partijen, zoals bedoeld in de BBV-voorschriften.

Schatkistbankieren

De Groene Metropoolregio heeft geen schatkistbankieren faciliteit, per 31 december 2021 liep de aanvraag voor deze faciliteit bij het ministerie van Financiën.

Financiën

Planning & control en administratie

Naast de reguliere werkzaamheden uit de planning en controlcyclus en het (laten) voeren van de financiële administratie zijn werkzaamheden verricht voor de vijf opgaven. In het 4e kwartaal is gestart met overdracht van de financiële middelen voor de opgaven naar de Groene Metropoolregio.

BTW compensatiefonds

De zogenaamde transparante c.q. doorschuif BTW kan door de Groene Metropoolregio aan de deelnemende gemeenten worden gefactureerd. Deze gemeenten kunnen deze facturen vervolgens bij het zogenaamde btw-compensatiefonds verhalen. In dit verslagjaar is deze BTW buiten de exploitatie verantwoord.

De overige paragrafen BBV zijn niet van toepassing op de Groene Metropoolregio.

3. Jaarrekening

In dit hoofdstuk treft u de volgende financiële overzichten aan:

- Staat van baten en lasten
- Toelichting op de staat van baten en lasten
- Incidentele en structurele baten en lasten
- Analyse begrotingsonrechtmatigheid
- Balans per 31 december 2021
- Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
- Toelichting op de posten van de jaarrekening
- Specificaties balans per 31 december 2021
- Niet in de balans opgenomen verplichtingen
- Publicatie Wet normering topinkomens
- Taakvelden

3.1 Staat van baten en lasten

Staat van baten en lasten	Begroting 2021 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2021 EUR	Resultaat 2021 EUR
Programma Regiobureau					
Lasten	3.052.356	-	3.052.356	2.679.206	373.150
Baten	3.052.356	-	3.052.356	3.010.218	42.138
Saldo	-	-	-	**331.012**	**331.012**
Programma opgave regionale agenda (bestaande uit) Verbonden regio					
Lasten		-	-	94.918	-94.918
Baten		-	-	94.918	-94.918
Saldo	-	-	-	-	-
Circulaire regio					
Lasten			-	197.762	-197.762
Baten			-	197.762	-197.762
Saldo	-	-	-	-	-
Ontspannen regio					
Lasten			-	6.413	-6.413
Baten			-	6.413	-6.413
Saldo	-	-	-	-	-
Groene groeiregio					
Lasten			-	97.391	-97.391
Baten			-	97.391	-97.391
Saldo	-	-	-	-	-

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien					
Lasten			-	-	-
Baten			-	-	-
Saldo	-	-	-	-	-
Totaal lasten	**3.052.356**	-	**3.052.356**	**3.075.690**	**-23.334**
Totaal baten	**3.052.356**	-	**3.052.356**	**3.406.702**	**-354.346**
SALDO BATEN EN LASTEN	-	-	-	**331.012**	**331.012**
Reserves toevoeging	-	-	-	-	-
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Totaal mutaties in reserves	-	-	-	-	-
RESULTAAT	-	-	-	**331.012**	**331.012**

3.2 Toelichting op de staat van baten en lasten

De baten en lasten over 2021 bedragen respectievelijk € 3.406.702 en €3.075.690. Het verschil in de baten en lasten resulteert in een voordelig resultaat vóór bestemming van € 331.012.

Programma regiobureau

De baten en lasten over 2021 op het regiobureau bedragen respectievelijk € 3.010.218 en € 2.679.206.

Op de baten is € 42.138 minder ontvangen dan begroot. De kosten van de PFO-secretarissen GO Arnhem-Nijmegen 1e kwartaal 2021 zijn door de GO genomen en niet met de Groene Metropoolregio verrekend.

Op de lasten van het regiobureau is een positieve afwijking gerealiseerd ten opzichte van de begroting. Er is € 373.150 minder uitgegeven dan begroot.

Regiobureau	Begroting 2021 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2021 EUR	Resultaat 2021 EUR
Programma Regiobureau					
Lasten					
management	635.333	-	635.333	518.891	116.442
strategisch advies	240.000	-	240.000	282.465	-42.465
lobby, positionering en profilering	320.000	-	320.000	153.237	166.763
overhead	70.000	-	70.000	206.142	-136.142
overige personeelskosten	40.000	-	40.000	17.055	22.945
organisatiekosten regiobureau	197.000	-	197.000	120.607	76.393
communicatie en voorbereiding opgaven	852.667	-	852.667	683.453	169.214
economic board	697.356	-	697.356	697.356	-
Saldo lasten Regiobureau	**3.052.356**	**-**	**3.052.356**	**2.679.206**	**373.150**
Baten					
bijdrage deelnemende gemeenten	1.357.000	-	1.357.000	1.357.000	-
subsidie van de provincie	998.000	-	998.000	955.862	42.138
economic board	697.356	-	697.356	697.356	-
Saldo baten Regiobureau	**3.052.356**	**-**	**3.052.356**	**3.010.218**	**42.138**
Saldo Regiobureau	**-**	**-**	**-**	**-331.012**	**331.012**
Reserves toevoeging	-	-	-	-	-
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Totaal mutaties in reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat Regiobureau	**-**	**-**	**-**	**-331.012**	**331.012**

De afwijking van het regiobureau ten opzichte van de begroting bestaat verder uit een fors overschot op de lobby- en communicatiekosten. Dit overschot is, zoals al eerder aangegeven, een gevolg van de COVID 19 crisis.

Management en organisatie

Het overschot is met name een gevolg van de latere instroom van personeel, waaronder procesondersteuners.

Strategisch advies

Het tekort is te wijten aan hogere kosten voor interim controllers. Daarnaast is er in het bedrijfsplan en begroting geen rekening gehouden met de kosten van een secretaris voor de regioagendacommissie.

Lobby, positionering en profilering (Public Affairs)

Bij Public Affairs is er ook sprake van een latere instroom van medewerkers. Dit heeft geleid tot een overschot op de begroting.

Overhead

In de begroting is er onvoldoende rekening gehouden met de inzet van ondersteunende diensten. Een informatiemanager, P&O adviseur en een jurist zijn allen voor circa 0,2 FTE begroot, terwijl er veel meer inzet noodzakelijk is geweest in de opstartfase. Voorbeelden hiervan zijn:
- Werven personeel
- Opstellen verordeningen en regelingen
- Inrichten administratieve organisatie
- Opzetten digitale werkomgeving en inrichten werkplekken.

De eerste 9 maanden van 2021 is grotendeels gebruik gemaakt van de ondersteuning van de gemeente Arnhem, dit als voortzetting van het gastheerschap van het Gemeenschappelijke Orgaan. Inzet van veel eigen diensten is 1 september 2021 pas gestart en is een huurcontract afgesloten voor het regiobureau in Elst. Onderdeel van dit contract is een huurvrije periode van 4 maanden.

Programma opgaven

De opgaven zijn begroot bij de gemeente Arnhem en de gemeente Nijmegen. Vanaf 1 september valt een deel van de realisatie in de administratie van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Omdat de opgaven niet begroot zijn bij de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is er geen begroting opgenomen voor de opgaven.

Voor de opgaven zijn door de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen circa € 396.000 aan lasten gerealiseerd. Deze lasten worden gefinancierd vanuit subsidies die door de deelnemende gemeenten worden verstrekt.

In onderstaande tabellen is per opgave uiteengezet welke lasten voor welke opgaven zijn gemaakt. De productieve opgave ontbreekt in de staat van baten en lasten (3.1) omdat deze opgave in 2021 geen kosten heeft gemaakt die in de administratie van de Groene Metropoolregio zijn opgenomen. Om deze reden treft u hieronder ook geen specificatie van de opgave aan.

Verbonden regio	Begroting 2021 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2021 EUR	Resultaat 2021 EUR
Programma Verbonden regio					
Lasten					
algemeen	-	-	-	74.574	-74.574
gebiedsgerichte corridoraanpak	-	-	-	7.800	-7.800
mobiliteitshubs en knooppunten	-	-	-	12.544	-12.544
Saldo lasten Verbonden regio	**-**	**-**	**-**	**94.918**	**-94.918**
Baten					
bijdrage uit subsidies	-	-	-	94.918	-94.918
Saldo baten Verbonden regio	**-**	**-**	**-**	**94.918**	**-94.918**
Saldo Verbonden regio	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Reserves toevoeging	-	-	-	-	-
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Totaal mutaties in reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat Verbonden regio	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Circulaire regio	Begroting 2021 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2021 EUR	Resultaat 2021 EUR
Programma Circulaire regio					
Lasten					
algemeen	-	-	-	61.139	-61.139
transitie naar duurzame energie	-	-	-	136.623	-136.623
Saldo lasten Circulaire regio	**-**	**-**	**-**	**197.762**	**-197.762**
Baten					
bijdrage uit subsidies	-	-	-	197.762	-197.762
Saldo baten Circulaire regio	**-**	**-**	**-**	**197.762**	**-197.762**
Saldo Circulaire regio	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Reserves toevoeging	-	-	-	-	-
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Totaal mutaties in reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat Circulaire regio	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Ontspannen regio	Begroting 2021 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2021 EUR	Resultaat 2021 EUR
Programma Ontspannen regio					
Lasten					
bruisende binnensteden, krachtige kernen	-	-	-	6.413	-6.413
Saldo lasten Ontspannen regio	**-**	**-**	**-**	**6.413**	**-6.413**
Baten					
bijdrage uit subsidies	-	-	-	6.413	-6.413
Saldo baten Ontspannen regio	**-**	**-**	**-**	**6.413**	**-6.413**
Saldo Ontspannen regio	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Reserves toevoeging	-	-	-	-	-
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Totaal mutaties in reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat Ontspannen regio	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Groene groeiregio	Begroting 2021 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2021 EUR	Resultaat 2021 EUR
Programma Groene groeiregio					
Lasten					
versnellingsopgave woningbouw	-	-	-	47.804	-47.804
uitwerking verstedelijkingsstrategie	-	-	-	49.587	-49.587
Saldo lasten Groene groeiregio	**-**	**-**	**-**	97.391	-97.391
Baten					
bijdrage uit subsidies	-	-	-	97.391	-97.391
Saldo baten Groene groeiregio	**-**	**-**	**-**	**97.391**	**-97.391**
Saldo Groene groeiregio	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Reserves toevoeging	-	-	-	-	-
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Totaal mutaties in reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat Groene groeiregio	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Onvoorzien

In 2021 zijn er geen middelen aangewend voor onvoorzien (zowel op het regiobureau als op de opgaven).

Incidentele en structurele baten en lasten

Regiobureau	Realisatie 2021 EUR	Incidenteel EUR	Structureel EUR
Programma Regiobureau			
Lasten			
management en organisatie	518.891	-	518.891
strategisch advies	282.465	-	282.465
lobby, positionering en profilering	153.237	-	153.237
overhead	206.142	-	206.142
overige personeelskosten	17.055	17.055	-
organisatiekosten regiobureau	120.607	17.199	103.408
communicatie en voorbereiding opgaven	683.453	426.327	257.126
The Economic Board	697.356	-	697.356
Lasten	**2.679.206**	**460.581**	**2.218.625**
Baten			
bijdrage deelnemende gemeenten	1.357.000	-	1.357.000
subsidie van de provincie	955.862	955.862	
The Economic Board	697.356	-	697.356
Baten	**3.010.218**	**955.862**	**2.054.356**

Conform het bedrijfsplan zijn de salariskosten van vier opgavemanagers in 2021 éénmalig (incidenteel) ten laste van het regiobureau geboekt. Deze kosten worden gefinancierd vanuit de transitieplansubsidie die de provincie in 2020 aan de organisatie heeft verstrekt. Het totale bedrag van deze subsidie bedroeg € 520.000 en was bestemd voor twee jaar, begin 2021 restte € 356.000 voor onder andere de dekking van genoemde salariskosten.

Naast de transitieplan-subsidie heeft de Groene Metropoolregio in 2021 € 600.000 subsidie van de provincie ontvangen. In 2022 volgt nogmaals een gelijk bedrag.

Met deze subsidie wordt een deel van de stijging van de inwonersbijdrage van de gemeenten gecompenseerd. De bijdrage was ten tijde van het gemeenschappelijk orgaan regio Arnhem-Nijmegen € 0,88 en is met de komst van de Groene Metropoolregio gestegen naar € 2,50 in 2021.
Door de subsidie van de provincie is de werkelijke inwonersbijdrage in 2021 en 2022 nu € 1,73.

Opgaven

De opgaven bestaan uit programma's die gefinancierd worden uit inwonersbijdragen en subsidies. In 2021 zijn er voor de opgaven geen incidentele uitgaven gedaan.

Analyse begrotingsonrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de toelichting op het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) wordt begrotingsrechtmatigheid omschreven als:

'Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, evenals het begrotingsjaar van belang zijn.'

Er zijn een aantal verschillende begrotingsoverschrijdingen te onderscheiden. Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen, volgens de Commissie BBV, ten minste de volgende "soorten" begrotingsafwijkingen worden onderkend:

Omschrijving	Onrechtmatig maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig en telt mee voor het oordeel
1. Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten	*	
2. Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie) regelingen	*	
3. Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn		*
4. Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn geautoriseerd		*
5. Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingswijziging is ingediend		*
6. Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt		
6a. Geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar		*
6b. Geconstateerd na verantwoordingsjaar	*	
7. Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren		
7a. Jaar van investeren		*
7b. Afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren	*	

In de volgende tabel is per programma de lastenoverschrijding ten opzichte van de begroting per “soort” begrotingsafwijking weergegeven. De toelichting per “soort” begrotingsafwijking is hiervoor weergegeven.

Programma	Saldo lasten EUR	Over-/onderschrijding	Rechtmatigheid c.f. tabel
Regiobureau	2.679.206	Onderschrijding	1
Verbonden regio	94.918	Overschrijding	1
Circulaire regio	197.762	Overschrijding	1
Ontspannen regio	6.413	Overschrijding	1
Groene groeiregio	97.391	Overschrijding	1
Dekking / onvoorzien	0	n.v.t.	

Alle overschrijdingen worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten.
Conclusie: Alle overschrijdingen zijn rechtmatig.

3.3 Balans per 31 december 2021

ACTIVA	2021 31 december EUR
Materiële vaste activa	
Investeringen met economisch nut	64.092
	64.092
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	
Vorderingen op openbare lichamen	428.790
Liquide middelen	1.198.935
Overlopende activa	
Vooruitbetalingen	3.591
	1.631.316
TOTAAL ACTIVA	**1.695.408**

PASSIVA	2021 31 december EUR
Eigen Vermogen	
Onverdeeld resultaat boekjaar	331.012
	331.012
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1 jaar	
Overige vlottende schulden	1.086.743
Overlopende passiva	
Vooruitontvangen bedragen van overige Nederlandse overheidslichamen	112.852
Nog te betalen kosten	164.801
	1.364.396
TOTAAL PASSIVA	**1.695.408**

3.4 Grondslagen voor waardering- en resultaatbepaling

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen en risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is op 1 januari 2021 van start gegaan. Om deze reden zijn vergelijkende cijfers achterwege gelaten.

Bedrag heffing vennootschapsbelasting
Samenwerkingsverbanden zijn vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting, ingeval aan drie cumulatieve voorwaarden is voldaan:

1. De activiteiten van het samenwerkingsverband moeten worden verricht voor de onmiddellijk of middellijk participerende publiekrechtelijke rechtspersonen;
2. De activiteiten zouden bij de participanten in het samenwerkingsverband niet tot belastingplicht hebben geleid of zouden zijn vrijgesteld als zij de activiteiten zelf zouden hebben verricht;
3. De participanten moeten naar evenredigheid van de afname van de activiteiten van het samenwerkingsverband bijdragen in de kosten van het samenwerkingsverband. Bij een gemeenschappelijke regeling wordt geacht hieraan te zijn voldaan.

Nadrukkelijk is deze vrijstelling bedoeld voor activiteiten aan of ten behoeve van de deelnemers aan een samenwerkingsverband en niet voor activiteiten ten behoeve van of aan een derde partij. De vrijstelling heeft alleen betrekking op het overschot dat wordt gerealiseerd door levering aan de deelnemende gemeenten. Wanneer er winst wordt gerealiseerd in verband met de levering aan derden moet hierover in beginsel vennootschapsbelasting betaald worden.

Gebruik van schattingen
De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van de activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva
Materiële vaste activa
De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen zijn in het algemeen lineair berekend en gerelateerd aan de verwachte economische levensduur, met inachtneming van de restwaarde. Eventuele tegemoetkomingen worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

Debiteuren
De debiteuren zijn bij de eerste verwerking in de balans gewaardeerd tegen de reële waarde, die gelijk is aan de kostprijs op het moment van de transactie. Voorzieningen wegens oninbaarheid zijn in mindering gebracht op de aldus bepaalde waarde van de vordering. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor zover liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, is hiermee indien noodzakelijk, bij de waardering rekening gehouden.

Overige activa en passiva
Alle overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs , tenzij anders is vermeld.

Eigen vermogen
De grondslag van het eigen vermogen is bepaald als de resultante van de, volgens wettelijke voorschriften van het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, afzonderlijk gewaardeerde activa en de schulden, voorzieningen en overlopende posten.

Grondslagen voor de resultaatbepaling
Alle posten in de rekening van baten en lasten worden opgenomen voor de aan het verslagjaar toe te rekenen bedragen.

De aangegane verplichtingen die betrekking hebben op projecten welke worden gefinancierd uit de baten van het lopende boekjaar worden ten laste van de rekening van baten en lasten gebracht.

Toelichting op de posten van de jaarrekening

Materiële vaste activa

Het waardeverloop van de materiële vaste activa is als volgt samen te vatten:

Investeringen met economisch nut	**Investeringen met economisch nut EUR**	**Totaal EUR**
Stand begin boekjaar		
Aanschaffingsprijs	-	-
Cumulatieve afschrijvingen	-	-
Boekwaarde	**-**	**-**
Mutaties		
Investeringen	64.092	64.092
Afschrijvingen		-
Saldo	64.092	64.092
Stand einde boekjaar		
Aanschaffingsprijs	64.092	64.092
Cumulatieve afschrijvingen	-	-
Boekwaarde	**64.092**	**64.092**

Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

Overlopende activa

	2021 EUR
Vooruitbetaalde kosten	3.591
	3.591

Vorderingen op openbare lichamen

De post vorderingen op openbare lichamen bedraagt ultimo 2021 € 428.790. De openstaande vorderingen bestaan uit:

- Debiteurenpositie (deelnemende gemeenten) € 216.285
- Door te schuiven BTW inzake de transparantieregeling € 212.505

	2021 EUR
BTW compensatiefonds samenwerkingsverband	212.505
debiteuren (gemeenten)	216.285
	428.790

Liquide middelen

De post liquide middelen bestaat volledig uit een bankrekening. Er zijn geen kasgelden aanwezig.

	2021 EUR
Rabobank NL15 RABO 039 8279 02	1.198.935
	1.198.935

Uitzettingen in ’s Rijks schatkist

Voor het schatkistbankieren is een drempelbedrag ingesteld. Dit drempelbedrag is ingesteld om te voorkomen dat elke dag alle positieve banksaldi afgeroomd moeten worden naar nihil. Het drempelbedrag is per 1 juli 2021 € 1.000.000 (tot 1 juli 2021 0,75% van de begrote lasten met een minimum van € 250.000).

In 2021 zijn er geen uitzettingen in ’s Rijks schatkist. In het boekjaar was schatkistbankieren nog niet ingesteld en daarom heeft er geen analyse per kwartaal plaatsgevonden.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bedraagt € 331.012 en bestaat volledig uit het resultaat over 2021. In 2021 zijn er nog geen reserves gevormd.

Verloopoverzicht eigen vermogen

Eigen vermogen	**2021**
	EUR
Resultaat boekjaar	
Beginstand	-
Mutatie uit resultaatbestemming	331.012
Eindstand	**331.012**

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1 jaar

Overige vlottende schulden

De overige vlottende schulden bedragen ultimo 2021 € 1.251.544. Hierover is geen rente verschuldigd.

De post vlottende schulden bestaat uit:

- Crediteuren € 1.086.743
- Nog te betalen accountants- en administratiekosten € 22.017
- Nog te betalen overige kosten € 141.841
- Nog te betalen declaraties € 943

	2021 EUR
Crediteuren	1.086.743
	1.086.743

	2021 EUR
nog te betalen accountants- en administratiekosten	22.017
nog te betalen kosten	141.841
nog te betalen declaraties	943
	164.801

Overlopende passiva

Vooruit ontvangen bijdragen overige overheid

De post vooruit ontvangen bijdragen overige overheid bedraagt ultimo 2021 € 112.852.

De opgaven binnen de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen worden gefinancierd vanuit inwonersbijdragen en subsidies.

	2021 EUR
subsidies	97.269
afrekening gevoerde administratie Arnhem	15.583
	112.852

Het saldo van de uitkeringen is gespecificeerd in de tabellen hieronder.

.**Vooruit ontvangen bijdragen overige overheid**

	Saldo 01-01-2021 EUR	Ontvangen bedragen EUR	Bestedingen ten laste van de subsidiebijdragen EUR	Saldo 31-12-2021 EUR
Opstartfase nieuwe regio-organisatie Arnhem-Nijmegen	-	600.000	600.000	-
Transitieplan versterkte samenwerking regio Arnhem-Nijmegen	355.863	-	355.863	-
	355.863	**600.000**	**955.863**	**-**

	Saldo 01-01-2021 EUR	Ontvangen bedragen EUR	Bestedingen ten laste van de subsidiebijdragen EUR	Saldo 31-12-2021 EUR
Verbonden regio	-	-	94.918	- 94.918
Productieve regio	-	-	-	-
Circulaire regio	-	434.614	197.762	236.852
Ontspannen regio	-	25.000	6.413	18.587
Groene Groeiregio	-	34.138	97.391	- 63.253
	-	**493.752**	**396.484**	**97.268**

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Huurverplichting

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is een huurovereenkomst aangegaan inzake kantoorruimte aan de Nijverheidsweg 2a te Elst. De huurverplichting is aangegaan voor een periode van 5 jaar en loopt tot en met 31 augustus 2026.
De totale huurverplichting bedraagt € **201.082** (conform artikel 11.8 uit de huurovereenkomst zijn de eerste 4 maanden vrijgesteld)

Huurverplichting binnen 1 jaar	€ 43.089
Huurverplichting binnen 1-5 jaar	€ 157.993

3.5 Publicatie wet normering topinkomens

Op 1 januari 2013 is de wet-normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. De maximale bezoldiging van een topfunctionaris bedraagt per kalenderjaar ten hoogste € 209.000, dit betreft het algemeen bezoldigingsmaximum.

De leden van het dagelijks- en algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen vallen onder het begrip topfunctionaris als bedoeld in de WNT, maar ontvangen van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen geen bezoldiging.

De directie van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen valt onder het begrip topfunctionaris als bedoeld in de WNT. De directie bestaat uit één lid. Binnen 2021 is er wel een wisseling geweest.

Drs. A. Joustra (1 januari 2021 – 30 september 2021)
Drs. H. Tiemens (1 september 2021 - 31 december 2021)

De bezoldiging van de directie heeft de maximale bezoldiging niet overschreden.

Op de volgende pagina's zijn de verantwoordingsmodellen opgenomen.

Verantwoordingsmodellen

WNT-verantwoording 2021 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2021	
Bedragen in EUR	**H. Tiemens**
Functiegegevens	Regiodirecteur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/09 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	39.488
Beloningen betaalbaar op termijn	7.224
Subtotaal	46.712
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	69.858
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	46.712
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gezien de startdatum van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (1 januari 2021) zijn er geen vergelijkende cijfers (2020) beschikbaar.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens 2021		
Bedragen in EUR	A. Joustra	
Functiegegevens	Interim - regiodirecteur	
Kalenderjaar	2021	2020
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/01 – 30/09	N.v.t.
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	09	N.v.t.
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	1240	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 199	€ 193
Maxima op basis van de normbedragen per maand	246.760	N.v.t.
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	246.760	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	162.440	N.v.t.
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	162.440	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	162.440	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

Gezien de startdatum van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (1 januari 2021) zijn er geen vergelijkende cijfers (2020) beschikbaar.

IV3 – Taakvelden onderverdeling

IV3 Taakvelden	Begroting EUR	Baten EUR	Lasten EUR	Saldo EUR
0. Bestuur en ondersteuning				
0.4 Overhead	2.355.000	2.312.862	1.981.850	331.012
	2.355.000	**2.312.862**	**1.981.850**	**331.012**
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
2.1 Verkeer en vervoer		94.918	94.918	-
	-	**94.918**	**94.918**	**-**
3. Economie				
3.1 Economische ontwikkeling	697.356	901.530	901.530	-
	697.356	**901.530**	**901.530**	**-**
8.Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
8.1 Ruimtelijke ordening		47.804	47.804	-
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)		49.587	49.587	-
	-	**97.391**	**97.391**	**-**
Totaal	**3.052.356**	**3.406.702**	**3.075.690**	**331.012**

Elst, …….. 2022

Het bestuur

H.M.F. Bruls
L.J.E.M. van Riswijk

4. Kerngegevens

Algemene informatie Regiobureau Groene Metropoolregio

Naam : Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen
Rechtsvorm : Publiekrechtelijke Rechtspersoon
Bezoekadres : Nijverheidsweg 2a, 6662 NG, ELST
Kamer van Koophandel : 81903421
Telefoon : 06-10169143

Inwoneraantallen

Gemeente	**Per 1-1-2020**
Arnhem	161.368
Berg en Dal	34.990
Beuningen	25.891
Doesburg	11.078
Druten	18.918
Duiven	25.124
Heumen	16.450
Lingewaard	46.606
Montferland	36.009
Mook en Middelaar	7.847
Nijmegen	177.698
Overbetuwe	47.909
Renkum	31.404
Rheden	43.736
Rozendaal	1.705
Westervoort	14.973
Wijchen	41.124
Zevenaar	43.740
Totaal	**786.570**

Bron: CBS

Bijlage 1 Bestuurlijke opgaveteams op 31-12-2021

Verbonden regio
R. van der Zee (Arnhem) – bestuurlijk opdrachtgever
I. van der Valk (Lingewaard) – ambtelijk opdrachtgever
R. Waas (Heumen)
J. Sluiter (Lingewaard)
P. Baneke (Mook & Middelaar)
J. Wijnia (Nijmegen)
P. Loermans (Wijchen)
C. Koers (Zevenaar)

Productieve regio
J. van Dellen (Arnhem) – bestuurlijk opdrachtgever
P. Werkman (Doesburg) – ambtelijk opdrachtgever
W. Brink (Druten)
H. Hieltjes (Duiven)
F. Eetgerink (Heumen)
H. Witjes (Lingewaard)
M. Som (Montferland)
M. Esselbrugge (Nijmegen)
N. Derks (Wijchen)
B. Faber (Overbetuwe)
B. Elfrink (Zevenaar)

Circulaire regio
T. Burgers (Wijchen) – bestuurlijk opdrachtgever
M. van der Geijn (Renkum) – ambtelijk opdrachtgever
N. Verheul (Berg en Dal)
P. Bollen (Doesburg)
M. Schoenaker (Heumen)
A. Slob (Lingewaard)
D. Horsthuis-Tangelder (Overbetuwe)
J. Maouche (Renkum)
D. Klomberg (Rheden)
C. Koers (Zevenaar)

Ontspannen regio
A. Schaap (Renkum) – bestuurlijk opdrachtgever
E. van der Velde (Berg en Dal) – ambtelijk opdrachtgever
B. Roelofs (Arnhem)
A. Visser (Berg en Dal)
B. van Veldhuizen (Doesburg)
M. Schoenaker (Heumen)
H. Witjes (Lingewaard)
N. Vergunst (Nijmegen)
M. Budel (Rheden)
E. Weststeijn (Rozendaal)
H. Sluiter (Westervoort)
B. Elfrink (Zevenaar)

Groene groeiregio
C. van Eert (Rheden) – bestuurlijk opdrachtgever
R. Boer (Wijchen) – ambtelijk opdrachtgever
C. Bouwkamp (Arnhem)
P. de Klein (Beuningen)
N. Vergunst (Nijmegen)
W. Hol (Overbetuwe)
G. Gerrits (Wijchen)
H. Winters (Zevenaar)

Bijlage 2 Controleverklaring

[Volgt na akkoord van de accountant]

Nijverheidsweg 2a
6662 NG Elst
info@groenemetropoolregio.nl
www.groenemetropoolregio.nl

APRIL 2022

Aan het algemeen en dagelijks bestuur
van de Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen
Nijverheidsweg 2a
6662 NG ELST

Datum
12 april 2022

Ons kenmerk
2022-AV-30008701

Onderwerp
Accountantsverslag 2021

Geachte leden van het algemeen en dagelijks bestuur,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag over het boekjaar 2021. Dit verslag bevat de belangrijkste uitkomsten van onze werkzaamheden, waarvan wij vinden dat die voor u relevant zijn voor een goed begrip van de jaarrekening 2021, en voor het beoordelen van de financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling.

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2021 gecontroleerd.

Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening van de Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen.

De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden. Het verslag van bevindingen is, zoals hiervoor reeds verwoord, bedoeld om u te ondersteunen in uw beoordeling van de jaarrekening 2021. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole

Wij bedanken de medewerkers van de gemeenschappelijke regeling voor de prettige samenwerking en zijn vanzelfsprekend graag bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Hoogachtend,
Astrium Overheidsaccountants B.V.

was getekend
W.L. Schuitemaker RA

Astrium Overheidsaccountants B.V.
Edelgasstraat 57, 2718 SX Zoetermeer
www.astrium.nl

Tel: (079) 36 23 613
Fax: (079) 361 57 77
info@astrium.nl

IBAN NL10RABO0322622360
BTW nr. NL810591625B01
KVK: 34168056

Accountantsverslag

Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen–
Boekjaar 2021

1. Inleiding

In het kader van de door het algemeen bestuur aan ons verstrekte opdracht voor de controle van de jaarrekening 2021 van de Groene Metropoolregio Arnhem – Nijmegen brengen wij u hierbij verslag uit van onze belangrijkste bevindingen naar aanleiding van onze eindejaars controlewerkzaamheden die wij onlangs hebben uitgevoerd.

Dit accountantsverslag is bedoeld om u te ondersteunen in uw beoordeling van de jaarrekening 2021. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening van uw gemeenschappelijke regeling.

Onze werkzaamheden zijn erop gericht een oordeel te kunnen geven over de jaarrekening 2021 van de Groene Metropoolregio Arnhem – Nijmegen en niet primair op het opsporen van fraudes of onregelmatigheden in uw organisatie. De bevindingen in deze brief zijn daarom beperkt tot de punten die voortvloeien uit de controle van de jaarrekening.

Het accountantsverslag is als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk 1	Inleiding
Hoofdstuk 2	Kernpunten van de controle
Hoofdstuk 3	Analyse vermogen en resultaat
Hoofdstuk 4	Interne beheersing en automatisering
Hoofdstuk 5	Rechtmatigheid
Hoofdstuk 6	Overige bevindingen (jaarrekeningcontrole 2021)

Bijlagen:

A.	Niet-gecorrigeerde controleverschillen
B.	Onafhankelijkheidsbevestiging en overige dienstverlening

2. Kernpunten van de controle

2. Kernpunten van de controle

2.1 Controle-verklaring	De jaarrekeningcontrole is uitgevoerd zoals overeengekomen in de opdrachtbevestiging. De uitgevoerde werkzaamheden hebben geresulteerd in een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening 2021 voor de getrouwheid en rechtmatigheid. Ten aanzien van ons oordeel van de rechtmatigheid constateren wij dat er sprake is van een begrotingsonrechtmatigheid (investeringskredieten) die in beginsel van invloed is op de strekking van de controleverklaring. Het algemeen bestuur heeft op 6 april 2022 op een juiste wijze een indemniteitsprocedure gevolgd (zie ook hoofdstuk 5.1), waardoor deze fout niet meetelt in ons rechtmatigheidsoordeel. De controleverklaring wordt u separaat toegezonden.
2.2 Reikwijdte van de controle	Met de opdrachtbevestiging heeft u ons de opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2021. De reikwijdte van onze controle staat hierin omschreven. Er is gedurende het verloop van de controle over 2021 op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Tijdens de uitvoering hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2021 voldoende voor de doelstelling van onze controle.
2.3 Grondslagen	De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek naar de toepassing van de juistheid van de grondslagen in de jaarrekening. Naar onze mening zijn de door het dagelijks bestuur gekozen grondslagen voor waardering en resultaatbepaling aanvaardbaar, conform wet- en regelgeving en consistent toegepast. In het boekjaar 2021 zijn geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van de belangrijkste verslaggevingsgrondslagen uit het BBV.
2.4 Onafhankelijkheid	▪ Astrium Overheidsaccountants B.V. (hierna: Astrium) is onafhankelijk van de Groene Metropoolregio Arnhem – Nijmegen en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid. ▪ Ons zijn geen relaties bekend tussen Astrium en de Groene Metropoolregio Arnhem – Nijmegen, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. ▪ Bijlage B bevat een nadere uiteenzetting van onze onafhankelijkheid.

2.5 Schattingen

Schattingen op basis waarvan een aantal jaarrekeningposten worden bepaald, zijn gebaseerd op inzichten van het management. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen beoordeeld. Wij hebben vastgesteld dat de schattingen en veronderstellingen aanvaardbaar zijn in het kader van de jaarrekening als geheel.

2.6 Goedkeurings- en rapporterings-tolerantie

De materialiteit bij de planning en uitvoering van de jaarrekeningcontrole 2021 is € 30.800. Deze materialiteit vloeit voort uit de wettelijk voorgeschreven (minimum)vereisten, zoals opgenomen in de Bado en het door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol, hetgeen voldoet aan de wettelijke minimumvereisten.

Goedkeuringstoleranties		
Fouten	1% van de totale lasten	€ 30.800
Onzekerheden	3% van de totale lasten	€ 92.400
Rapporteringstoleranties		
Fouten		€ 1.500
Onzekerheden		€ 4.500
Realisatie fouten en onzekerheden *Zie bijlage A van deze rapportage*	**Getrouwheid**	**Rechtmatigheid**
Fouten	€ -	€ -
Onzekerheden	€ -	€ -

Goedkeurende controleverklaring ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid

Getrouwheid:

De totale omvang van de fouten is lager dan de tolerantie van 1% van de totale lasten (€ 30.800) en heeft derhalve geen gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring ten aanzien van de getrouwheid.

	De totale omvang van de onzekerheden is lager dan de tolerantie van 3% van de totale lasten (€ 92.400) en heeft derhalve geen gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring ten aanzien van de getrouwheid. *Rechtmatigheid:* De totale omvang van de fouten is, door het volgen van een indemniteitsprocedure, lager dan de tolerantie van 1% van de totale lasten (€ 30.800) en heeft derhalve geen gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring ten aanzien van de rechtmatigheid. De totale omvang van de onzekerheden is lager dan de tolerantie van 3% van de totale lasten (€ 92.400) en heeft derhalve geen gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring ten aanzien van de rechtmatigheid.
2.7 Analyse vermogen en resultaat	Het gerealiseerde resultaat (inclusief de mutaties in de reserves) bedraagt circa **€ 331.000 positief** versus een begroot resultaat (na wijziging) van € nihil. Voor een nadere toelichting hierop verwijzen wij u naar de bestuurlijke samenvatting in de jaarstukken 2021. In hoofdstuk 3 gaan wij nader in op het resultaat en de ontwikkeling van het (weerstands)vermogen.
2.8 Voorzieningen	Wij hebben geconstateerd dat de Groene Metropoolregio Arnhem – Nijmegen geen voorzieningen heeft gevormd per balansdatum. Daarbij hebben we specifiek beoordeeld of het ontbreken van voorzieningen voldoet aan de eisen en voorwaarden van het BBV. Overigens geldt dat altijd voldoende onderbouwing aanwezig dient te zijn alvorens een voorziening gevormd mag worden. Wij concluderen dat er per 31 december 2021 geen sprake is van een noodzaak om voorzieningen te vormen.
2.9 EU-aanbestedingen	De gemeenschappelijke regeling dient te voldoen aan de EU-aanbestedingsregels zoals eveneens middels uw eigen normenkader is vastgesteld. Wij hebben vastgesteld dat er geen sprake is van een onrechtmatigheid ten aanzien van de EU-aanbestedingsregels in 2021. Wij hebben bij de uitvoering van onze accountantscontrole niet getoetst op het naleven van het eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid aangezien dit geen onderdeel uitmaakt van het door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader.

3. Analyse vermogen en resultaat

3. Analyse vermogen en resultaat

3.1 Eigen vermogen

Het BBV kent een duidelijk onderscheid tussen resultaatbepaling (het gerealiseerde saldo van baten en lasten) en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te lopen. De gemeenschappelijke regeling mag geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen muteren. Om het resultaat van de jaarrekening goed te kunnen begrijpen, is het van belang dat u inzicht heeft in wat het effect op de reserves van uw gemeenschappelijke regeling is geweest (x € 1.000).

Resultaat 2021	**(x € 1.000)**
De totale baten van uw gemeenschappelijke regeling over 2021 bedragen:	€ 3.407
De totale lasten van uw gemeenschappelijke regeling over 2021 bedragen:	€ 3.076
Het resultaat bedraagt (saldo baten en lasten programma's **voor reserve mutaties**):	**€ 331**
Gedurende het jaar heeft u besloten geen gelden te reserveren of te onttrekken aan de reserves:	€ -
Gerealiseerd resultaat 2021 na reservemutaties	**€ 331**

3.2 Financiële positie

Het eigen vermogen van uw gemeenschappelijke regeling is in 2021 met een bedrag van € 331.000 toegenomen naar een omvang van € 331.000. Dit komt overeen met het afgeronde saldo van baten en lasten (exclusief mutaties in bestemmingsreserves) zoals dat is verantwoord in de programmarekening. Het resultaat over 2021 na reservemutaties bedraagt € 331.000 positief. In de balans is dit afzonderlijk onder het eigen vermogen gepresenteerd ("Resultaat voor resultaatbestemming").

De totale vermogenspositie wordt onder andere tot uitdrukking gebracht door middel van het solvabiliteitspercentage. Dit percentage wordt bepaald door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. Ultimo 2021 bedraagt dit solvabiliteitspercentage 19% waarmee de norm van de Provincie voor voldoende solvabiliteit (20%-50%) net niet wordt behaald. Belangrijk is hierbij echter de constatering dat de organisatie pas op 1 januari 2021 is gestart en het jaar 2021 het eerste jaar is dat de Groene Metropoolregio Arnhem – Nijmegen actief is.

De netto schuldquote bedraagt 0%. De ratio geeft aan in hoeverre de schulden meer bedragen dan de jaarlijkse inkomsten. Wij stellen vast dat ruim wordt voldaan aan de norm van < 90% van de Provincie Gelderland. Dit kengetal valt derhalve positief uit voor de gemeenschappelijke regeling en wordt als een laag risico onderkend.

Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar het hoofdstuk financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

3.3 Weerstands-vermogen

Ten einde een oordeel te geven over de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling dienen naast het eigen vermogen ook de risico's zoals opgenomen in de risicoparagraaf te worden betrokken. In de jaarrekening zijn de risico's weergegeven in de paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing. In de jaarrekening 2021 is de actuele stand van zaken ten aanzien van de risico's opgenomen en laat zich als volgt samenvatten:

	Bedrag
Benodigde weerstandscapaciteit op basis van risico simulatie	€ 435.000
Weerstandscapaciteit	€ 331.000

Wij zijn van mening dat de integrale risicobenadering en de financiële vertaling van de verwachte risico's in 2021 op een adequate wijze heeft plaatsgevonden. Op basis van een weerstandratio van 0,8 kan de weerstandscapaciteit van de gemeenschappelijke regeling als bijna voldoende worden aangemerkt.

	Uw gemeenschappelijke regeling heeft niet voldoende ruimte om alle risico's met de algemene reserve en specifieke bestemmingsreserve te kunnen opvangen. Mocht blijken dat de weerstandscapaciteit onvoldoende is om alle genoemde risico's te kunnen ondervangen, dan zal de organisatie een beroep kunnen doen op extra middelen vanuit de aangesloten gemeenten conform de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling.
3.4 Conclusie financiële positie	De Groene Metropoolregio Arnhem – Nijmegen beschikt over een voldoende gezonde financiële positie en is derhalve goed in staat om toekomstige tegenvallers, zoals nu onderkend op geld en op kans van het vóórkomen, op te vangen.

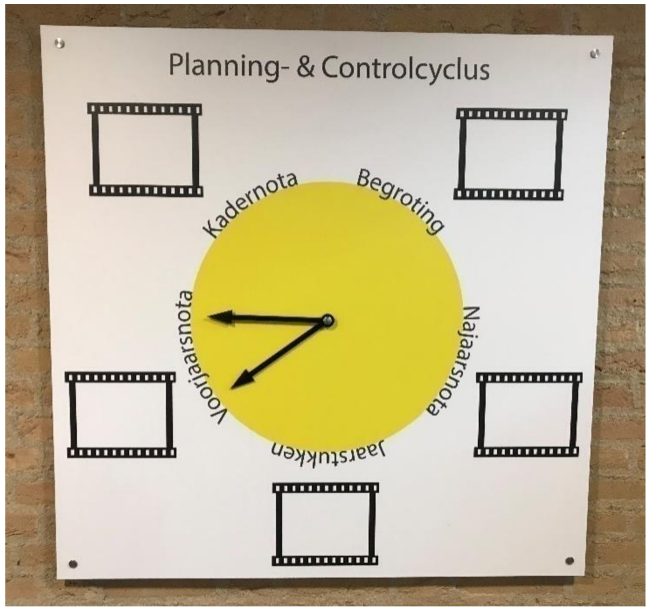

4. Interne beheersing en automatisering

4. Interne beheersing en automatisering

4.1 Samenvatting bevindingen management-letter 2021

Als onderdeel van de jaarrekeningcontroles 2021 hebben wij in december 2021 de tussentijdse (interim) controle uitgevoerd. Deze interimcontrole is primair gericht op de bedrijfsvoering binnen de gemeenschappelijke regeling met name de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens. Onze bevindingen, voortvloeiend uit de interimcontrole, zijn vastgelegd in onze managementletter van 8 februari 2022.

Uit onze interimcontrole blijkt dat de gemeenschappelijke regeling haar zaken beheersmatig op orde heeft, voor zover wij dat beoordelen in het licht van de jaarrekeningcontrole. De organisatie is in 2021 gestart en gedurende het jaar 2021 heeft de Groene Metropoolregio Arnhem – Nijmegen op diverse vlakken al een mooie ontwikkeling doorgemaakt. Daarmee is de ‘basis op orde’ en kan de organisatie nu een doorontwikkeling gaan maken die past bij de omvang en doelstellingen van de organisatie.

Wij hebben in onze managementletter een aantal verbeterpunten geconstateerd ten aanzien van de kwaliteit van de interne beheersing en in het kader van de doorontwikkeling van de organisatie. Voor onze specifieke bevindingen en overige aanbevelingen (verbeterpunten) verwijzen wij u naar de genoemde managementletter.

4.2 Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiserings-omgeving	Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen, die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de controle van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatievoorziening te waarborgen.

5. Rechtmatigheid

5. Rechtmatigheid

5.1 Begrotings-rechtmatigheid	De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn gebaseerd op de artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en de Wet op de gemeenschappelijke regelingen. Deze normen dient het algemeen bestuur zelf nader in te vullen en te concretiseren. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat het dagelijks bestuur belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig meldt aan het algemeen bestuur, zodat het algemeen bestuur hierover tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan het algemeen bestuur van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat het dagelijks bestuur inbreuk maakt op het budgetrecht van het algemeen bestuur. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Een overschrijding van de begroting is altijd onrechtmatig, maar hoeft door de accountant niet in alle gevallen te worden meegewogen in zijn oordeel. In die gevallen dat het algemeen bestuur geen nader beleid stelt, geldt het uitgangspunt dat de accountant deze kostenoverschrijdingen betrekt bij de beslissing of hij al dan niet een goedkeurend rechtmatigheidsoordeel kan afgeven. Essentieel is dat het algemeen bestuur nadere regels kan stellen wanneer: 1. Lastenoverschrijdingen zijn gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten; 2. Lastenoverschrijdingen passen binnen het beleid; of 3. Lastenoverschrijdingen bij open einde regelingen. Daarnaast moet de accountant deze **lasten**overschrijdingen – waarvan het dagelijks bestuur in de jaarrekening moet aangeven dat het algemeen bestuur deze nog dient te autoriseren – in het verslag van bevindingen aan de orde stellen. Extra lasten die zijn gemaakt omdat extra opbrengsten daarvoor de ruimte bieden, terwijl deze extra lasten niet direct zijn gerelateerd aan de extra opbrengsten en waarbij het algemeen bestuur nog geen besluit heeft genomen over de aanwending van deze extra opbrengsten, zijn onrechtmatig. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid kijkt de accountant naar de lastenoverschrijdingen per programma die de rapportagetolerantie overschrijden.

Op het programma opgaven – regionale agenda en de investeringen is **een begrotingsoverschrijding op de lasten** geconstateerd, welke de rapportagetolerantie overschrijdt. Deze zijn in de tabel hierna opgenomen:

Lastenoverschrijding programma	Begrotingsafwijking	Onrechtmatig, telt niet mee in oordeel	Onrechtmatig telt wel mee in oordeel
Programma opgaven – regionale agenda	€ 396.000	✓	
Investeringen	€ 64.000		€ 64.000

Tegenover de hogere lasten op bovenstaand programma staan ook hogere baten, waardoor de onrechtmatigheid niet meegewogen wordt in ons rechtmatigheidsoordeel.

De overschrijding van de investeringskredieten voor een bedrag van € 64.000 bestaat uit kantoorinventaris (€ 15.000), en ICT investeringen (€ 49.000). Door het algemeen bestuur is geen goedkeuring gegeven op deze investeringen en zijn deze ook niet meegenomen in de initiële begroting 2021, waardoor deze overschrijdingen in beginsel meetellen in de oordeelsvorming voor de rechtmatigheid.

Wij adviseren u wel om dergelijke ontwikkelingen gedurende het boekjaar 2022 nauwlettend te volgen en indien noodzakelijk hiervoor gedurende het begrotingsjaar reeds tijdig een begrotingswijziging op te stellen.

Het algemeen bestuur heeft op 6 april 2022 besloten om de overschrijding van investeringskredieten middels een indemniteitsprocedure voorafgaand aan de vaststelling van de jaarrekening 2021 alsnog goed te keuren. De totstandkoming en toekomstige herstelmaatregelen ten aanzien van deze investeringskredieten worden daarmee alsnog expliciet goedgekeurd door het algemeen bestuur voorafgaand aan de vaststelling van de jaarrekening. Door het volgen van deze indemniteitsprocedure telt deze overschrijding namelijk niet mee voor ons rechtmatigheidsoordeel. Het voordeel hiervan is dat het bedrag aan gerapporteerde rechtmatigheidsfouten met € 64.000 afneemt en daarmee onder de drempel van 1% van de totale lasten komt.

Conclusie: De begrotingsoverschrijdingen zijn getoetst aan de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. De begrotingsoverschrijdingen ten aanzien van het programma opgaven – regionale agenda worden gecompenseerd met extra inkomsten. Deze overschrijdingen tellen niet mee bij de bepaling van de strekking van ons rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening 2021.

	De overschrijding van investeringskredieten tellen wij, door het indemniteitsbesluit van 6 april 2022, niet mee bij de bepaling van de strekking van ons rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening 2021.
5.3 Europese aanbestedingen	Het normenkader voor de rechtmatigheidscontrole, zoals vastgesteld door het algemeen bestuur, bevat onder andere de Europese aanbestedingswetgeving. Bij onze jaarrekeningcontrole hebben wij aan de hand van een voor uw organisatie uitgevoerde crediteurenanalyse gecontroleerd of de Europese aanbestedingswetgeving gedurende het boekjaar 2021 is nageleefd. Naast inzicht in de rechtmatigheid van individuele dossiers geeft deze analyse ook inzicht in de beheersing van het inkoopproces, die (ook) het naleven van de aanbestedingswetgeving moet waarborgen. Daarbij zijn ons de volgende zaken opgevallen: 1. De organisatie heeft niet zelfstandig een inkoopanalyse uitgevoerd, wij adviseren om dit vanaf het boekjaar 2022 periodiek te gaan doen. Wij merken dat binnen de organisatie aandacht is voor zowel het naleven van de Europese aanbestedingsregels als het eigen inkoopbeleid. 2. Er zijn geen afwijkingen van de Europese aanbestedingsrichtlijnen geconstateerd voor het boekjaar 2021. Derhalve is ook geen sprake van onrechtmatigheden die moeten worden meegewogen in ons accountantsoordeel voor de rechtmatigheid ten behoeve van het boekjaar 2021.
5.4 Rechtmatig-heidsverklaring vanaf 2022	Over de jaarrekening 2022 van gemeenschappelijke regelingen zal – zoals het er nu naar uitziet – het dagelijks bestuur verplicht zijn een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening op te nemen. Het formele wetsbesluit moet nog worden goedgekeurd en onder andere het BBV wordt hierop in de komende tijd aangepast. De accountant zal zijn/haar oordeel geven over de getrouwheid van de jaarrekening waar de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van uitmaakt. De accountant verstrekt geen afzonderlijk rechtmatigheidsoordeel meer. Inmiddels is een standaardtekst voor deze verantwoording ontwikkeld. Hierin geeft het dagelijks bestuur aan dat er zich geen rechtmatigheidsfouten (alleen de 3 criteria: begroting, voorwaarden en M&O) in de financiële handelingen gedurende het kalenderjaar hebben voorgedaan boven een gestelde verantwoordingsgrens. De keuze van de hoogte van deze grens – de verantwoordingsgrens – wordt aan het dagelijks bestuur overgelaten en is maximaal 3% van de totale lasten inclusief de toevoegingen aan reserves.

	Overigens merken wij hierbij op dat de huidige drempels ten aanzien van foutevaluatie volgens het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) uitgaan van maximaal 1% afwijking (ook ten aanzien van getrouwheid). Hiermee ontstaat mogelijk een discrepantie tussen eigen normenkader en accountantsregelgeving. Dit geldt voor fouten én onzekerheden. Als deze zich gezamenlijk boven de grens bevinden dan is het vereist aan te geven welke afwijkingen het betreft. Van het dagelijks bestuur wordt tevens verwacht dat in de paragraaf bedrijfsvoering een toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording wordt gegeven en welke acties zij neemt om dergelijke afwijkingen in de toekomst te voorkomen. Om deze verplichting te kunnen invoeren moet onder andere de Gemeentewet, het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) en de Kadernota rechtmatigheid nog worden aangepast. Vooralsnog wordt nog steeds uitgegaan van de invoering vanaf het boekjaar 2022. De wijziging in de verantwoordelijkheden ten aanzien van rechtmatigheid betekent dat het dagelijks bestuur zelfstandig een controlesystematiek moet inrichten, deze moet laten uitvoeren en over de uitkomsten moet rapporteren middels een rechtmatigheidsverantwoording. De organisatie gaat de komende maanden actief aan de slag met de implementatie van dit traject. Binnen de gemeenschappelijke regeling wordt hard gewerkt aan de opzet van een intern controleplan. Wij hebben er derhalve vertrouwen in dat het dagelijks bestuur in staat is om tijdig de voorbereidingen op het afgeven over een rechtmatigheidsverklaring voor 2022 te kunnen treffen.

6. Overige bevindingen jaarrekeningcontrole 2021

6. Overige bevindingen jaarrekeningcontrole 2021

6.1 Wijziging in verslaggevings-voorschriften en overige wet- en regelgeving	In de jaarrekening 2021 zijn geen stelsel- of schattingswijzigingen verwerkt. De gemeenschappelijke regeling heeft de jaarrekening opgesteld conform de voorschriften in het BBV.
6.2 Bevestiging van het dagelijks bestuur	Wij ontvangen van het dagelijks bestuur een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening.
6.3 Beperking in reikwijdte van de controle	Er zijn geen meningsverschillen met het management noch het dagelijks bestuur geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers en het dagelijks bestuur van uw gemeenschappelijke regeling de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
6.4 Wet Normering Topinkomens (WNT)	De Wet Normering Topinkomens (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen. Met ingang van 1 januari 2013 is bij wet vastgelegd dat rechtspersonen of organisaties die volledig of in aanzienlijke mate uit publieke middelen zijn gefinancierd, beloningen van topfunctionarissen openbaar dienen te maken, ook als deze de in de wet gestelde maximale bezoldiging van € 209.000 niet te boven gaan. Daarnaast dient u het salaris openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000. Uit de werkzaamheden blijkt dat in 2021 voor de topfunctionarissen en overige medewerkers geen sprake van een overschrijding van de grensbedragen en dat de WNT juist is verantwoord in de jaarstukken.

	Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd In overeenstemming met het controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is. In onze controleverklaring hebben wij bovenstaande expliciet opgenomen.
6.5 Fraude als onderdeel van de accountants-controle	In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het management van de organisatie. Hoewel wij een kritische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, willen wij opmerken dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht. Wij hebben een fraudediscussie gevoerd binnen het controleteam en met de ambtelijke organisatie van de Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen. Tijdens dit overleg is gesproken of het management aanwijzingen en of vermoedens heeft gehad voor de mogelijke aanwezigheid materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken. Van het management hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of de werknemers zijn betrokken die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing, of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn voor de jaarrekening. Tevens hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die erop gericht waren om het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen en schattingen en hebben significante en ongebruikelijke transacties met behulp van gegevensanalyses onderzocht. Conclusie: Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2021 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

6.6 COVID-19 algemeen	In maart 2020 is het Covid-19 virus uitgebroken en na een jaar is nog geen sprake van volledig herstel. Maatschappelijk en economisch heeft dit grote gevolgen en veel organisaties worden financieel geraakt. Ook voor de Groene Metropoolregio Arnhem – Nijmegen brengt dit onzekerheden met zich mee. Enerzijds worden de contouren van de economische en maatschappelijke impact van het virus steeds duidelijker, anderzijds is nog steeds sprake van (economische) beperkingen en heeft dit mogelijk ook impact op de door de gemeenschappelijke regeling te realiseren doelstellingen. In 2021 heeft de gemeenschappelijke regeling analyses uitgevoerd van de impact van Covid-19. Vooralsnog ondervindt de gemeenschappelijke regeling, in financieel opzicht, geen grote hinder van de Corona-pandemie. Het dagelijks bestuur schat op basis van de uitgevoerde analyses het doorvoeren van een duurzame waardevermindering op de activa van de gemeenschappelijke regeling niet van toepassing. De in de jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op een positieve continuïteitsveronderstelling. Hoewel de uiteindelijke toekomstige financiële impact van de uitbraak van Covid-19 ten tijde van het opmaken van deze jaarrekening niet duidelijk is, is het dagelijks bestuur van mening dat op basis van de thans beschikbare informatie, de inmiddels genomen maatregelen en de huidige liquiditeitspositie, dat de bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerde continuïteitsveronderstelling niet materieel wordt beïnvloed.
6.7 COVID-19 verwerking in de jaarrekening	De commissie BADO heeft op 26 februari 2021 de ‘Notitie effecten en risico’s voor decentrale overheden vertaald naar de jaarrekening’ uitgebracht. In deze notitie zijn richtlijnen, voorstellen en aandachtspunten opgenomen ten aanzien van de verantwoording van de impact van Covid-19 in de jaarrekening. In de notitie is in hoofdstuk 4.3 opgenomen dat de organisatie de mogelijkheid wordt geboden om een onverplichte paragraaf in de jaarrekening op te nemen. Het dagelijks bestuur heeft ervoor gekozen om geen separate paragraaf Covid-19 op te nemen in de jaarrekening. In de jaarrekening 2021 van de Groene Metropoolregio Arnhem – Nijmegen is op diverse onderdelen een toelichting opgenomen op de impact van Covid-19. Wij concluderen dat de huidige wijze van toelichten voldoet aan de vereisten zoals voorgeschreven door de commissie BBV en de BADO notitie.

6.8 Begroting 2021 en 2022	In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn diverse bepalingen opgenomen waaraan de begroting van de Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen moet voldoen. Wij hebben geconstateerd dat de begrotingen die voor 2021 en 2022 niet zijn opgesteld conform de bepalingen in het BBV. Wij begrijpen dat hier een direct verband is met de opstartfase en verdere professionalisering van de organisatie. De Provincie Gelderland als toezichthouder kan hier mogelijk ook een opmerking over maken. Voor de uitkomsten van onze controlewerkzaamheden heeft dit geen impact. De organisatie heeft voor de meerjarenbegroting 2023 – 2026 een toetsing laten doen of deze begroting conform BBV is opgesteld. Daarmee is de basis gelegd om te waarborgen dat toekomstige begrotingen aan de vereisten van het BBV kunnen voldoen.

astrium
Bijlagen
Regio Arnhem-Nijmegen
Groene metropoolregio

Bijlage A – Niet-gecorrigeerde controleverschillen en / of onzekerheden

Toleranties t.b.v. foutenevaluatie (getrouwheid en rechtmatigheid)	**Fouten**	**Onzekerheden**
Goedkeuringstolerantie (respectievelijk 1% en 3% van de totale lasten)	€ 30.800	€ 9.400
Rapporteringtolerantie fouten en onzekerheden (grens waarboven gerapporteerd wordt aan het algemeen bestuur)	€ 1.500	€ 4.500

Foutenevaluatie	**Fouten**		**Onzekerheden**	
Aard van de fouten	Getrouwheid	Rechtmatigheid	Getrouwheid	Rechtmatigheid
Onrechtmatigheid investeringen door het ontbreken van investeringskredieten (na indemniteitsbesluit d.d. 6 april 2022 niet meetellen in foutevaluatie)	€ 0	€ 0.	€ 0	€ 0
Totaal	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

Bevestiging dagelijks bestuur

Wij hebben van het dagelijks bestuur een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het dagelijks bestuur bevestigt dat geen sprake is van niet- gecorrigeerde fouten die, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening materieel (kunnen) zijn.

Conclusie: Bij de jaarrekening 2021 kan een goedkeurende verklaring worden verstrekt inzake **getrouwheid** en **rechtmatigheid**.

Bijlage B – Onafhankelijkheidsbevestiging en overige dienstverlening

Bevestiging onafhankelijkheid

In overeenstemming met de Nederlandse Corporate Governance Code dient de externe accountant mogelijke conflicten met betrekking tot zijn onafhankelijkheid, zowel in wezen als in schijn, onder de aandacht te brengen van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de Groene Metropoolregio Arnhem – Nijmegen in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Stelsel van waarborgen om onafhankelijke positie te waarborgen

Astrium beschikt over een stelsel van maatregelen om onze onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Het stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersings- maatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle gevolmachtigden en werknemers bij Astrium.
- Procedures voor de organisatie van periodieke training inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreiging voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde onafhankelijkheidsevaluatie) wordt in het dossier opgenomen.

- Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Astrium wordt geconsulteerd, als sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Indien de bestuursstructuur van de controlecliënt voorziet in een audit commissie of algemeen bestuur, overwegen wij ook een van deze beide instanties te raadplegen.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

Interne roulatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om de bedreiging weg te nemen.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties met de gemeenschappelijke regeling

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Astrium, haar gevolmachtigden en haar medewerkers en de gemeenschappelijke regeling die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Het algemeen bestuur van Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2021 van Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen te Elst gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2021 als van de activa en passiva van Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen per 31 december 2021 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader 2021 dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 9 februari 2022.

De jaarrekening bestaat uit

1. de balans per 31 december 2021;
2. het overzicht van baten en lasten over 2021;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 7 juli 2021 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 30.800. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2021. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde fouten groter of gelijk aan € 1.500 en onzekerheden groter of gelijk aan € 4.500 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwantitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV.

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader 2021 dat is vastgesteld door het bestuur op 9 februari 2022.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheid voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 7 juli 2021 en het Controleprotocol WNT 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,

  het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zoetermeer, 12 april 2022
Astrium Overheidsaccountants B.V.

Was getekend,

W.L. Schuitemaker RA

Memo

Datum : 11 april 2022

Aan : gemeenteraden

Van : Dagelijks bestuur

Betreft : Onderbouwing inzet rekeningoverschot 2021

Aanleiding
Door het algemeen bestuur is op 6 april bij de behandeling van de jaarstukken gevraagd een nadere onderbouwing te leveren voor de voorgestelde inzet van het rekeningoverschot 2021 zoals opgenomen in de jaarrekening 2021.

Voorstel
Het dagelijks bestuur heeft het algemeen bestuur voorgesteld het voordelig resultaat groot € 331.012 als volgt in te zetten:

- een bedrag van € 100.000 toe te voegen aan de algemene reserve (conform art. 31 lid 8 van de gemeenschappelijke regeling)
- € 231.012 in 2022 toe te voegen aan een te vormen bestemmingsreserve na verwerking van het voorstel resultaatbestemming.

Met de te vormen bestemmingsreserve willen we in 2022 extra inzet plegen op:

- Optimalisering regiobureau op gebied van communicatie, bedrijfsvoering en administratieve organisatie (ca. € 100.000)

De opbouw van de regio-organisatie en regiobureau is later gestart dan in het bedrijfsplan (oktober 2020) was opgenomen. Een gevolg hiervan was dat de inrichting van de bedrijfsvoering ook later kon worden opgepakt terwijl, in het eerste half jaar van het opbouwjaar 2021, de regionale agenda en begroting 2022 opgeleverd moest worden. Door deze vertraagde start moet op het gebied van bedrijfsvoering (PIJOFACH) nog de nodige acties uitgevoerd worden om de organisatie goed in te richten.
Zo lukte het helaas pas in december 2021 om voor communicatie een medewerker aan te trekken; op dit terrein is dit jaar een enorme inhaalslag nodig. Ook op het gebied van huisvesting (o.m. inrichting kantoor Elst) en personeel(-sontwikkeling) is nog een achterstand in te lopen.

Hierbij speelde ook dat het geruime tijd heeft geduurd voordat er duidelijkheid ontstond over de financiële positie van de Groene Metropoolregio. De opgavebudgetten waren bij meerdere gemeenten ondergebracht waardoor er geen overzicht was. De keuze is gemaakt om in het 2e half jaar extra kritisch te zijn op het doen van uitgaven of het aangaan van verplichtingen; de hand werd stevig op de knip gehouden. Door de vertraagde start en een rem op de uitgaven in het tweede half jaar kan 2021 worden afgesloten met een positief rekeningresultaat voor het bedrijfsbureau.

- Versnellen speerpunten binnen de opgaven (ca € 130.000)
  - Position paper Logistiek (ca. € 35.000)
  - Groen-blauw raamwerk (ca. € 40.000)
  - Kwartiermaker circulair bouwen (ca € 55.000)

In juli 2021 is de regionale agenda 2022 vastgesteld. In 2021 en in het eerste kwartaal van 2022 is door de opgaveteams vol overgave gewerkt aan de opgaven. Een aantal projecten binnen de regionale agenda 2022 zijn door diverse oorzaken in een stroomversnelling gekomen. Deze projecten kunnen op veel enthousiasme rekenen van de bestuurlijke opgaveteams (BOT), de bestuurlijk platforms (portefeuillehouders) én van betrokken partners. Binnen de opgavenbegrotingen 2022 zijn onvoldoende middelen opgenomen om de gedeelde ambitie en de gewenste versnelling te faciliteren.

Met de inzet van het rekeningresultaat is het mogelijk de energie die nu in deze projecten zit vast te houden. Het benutten van het rekeningoverschot 2021 heeft tot gevolg dat deze bedragen niet opgenomen hoeven te worden in de opgavebijdrage 2023. Bijkomend voordeel is ook dat een grotere inzet vanuit de samenwerkende gemeenten in 2022, door de actuele afspraak met de provincie Gelderland, leidt tot een grotere provinciale bijdrage.

Positon paper Logistiek

Samen met de HAN, de provincie, VNO-NCW en Logistics Valley heeft de regio gewerkt aan een regionale visie, een gezamenlijke koers op logistiek. Dit heeft geleid tot een position paper logistiek waarin de HAN de regio adviseert over de kansen en mogelijkheden voor de regio hier een rol in te spelen. Op 9 maart is door de portefeuillehouders positief gereageerd op de wijze waarop logistiek kan worden meegenomen in de regionale agenda 2023-2025. Dit voorstel is in samenwerking tussen de opgaven Circulair, Verbonden en Productief opgesteld. In de paper, en gesteund door eerdere ambtelijke en bestuurlijke overleggen, wordt geconstateerd dat logistiek een belangrijke voorwaarde is voor onze maatschappelijke opgaven. Of zoals de HAN het formuleert: “Logistiek is noodzakelijk voor onze economie maar we willen het niet zien, het moet gewoon werken". Logistiek is ook een breed begrip (van verkeersveiligheid tot energietransitie, van multimodaal vervoer tot leefomgeving). Een integrale benadering is daarom van belang.

De middelen die in 2022 nodig zijn en niet in één van de 3 opgaven zijn meegenomen bedragen ca. € 25.000 om in het tweede half jaar een kwartiermaker een start te laten maken.

Groen-blauw raamwerk

Werkend aan het groen-blauw raamwerk in 2022 blijkt dat dit raamwerk belangrijk is als onderlegger voor de Verstedelijkingsstrategie. In de begroting 2022 is vorig jaar de keuze gemaakt voorzichtig te begroten mede omdat de opgave Ontspannen regio een brede opgave is die speerpunten met een divers karakter kent. Mede door het regeerakkoord, waar zwaar wordt ingezet op klimaatadaptatie en stikstof, is duidelijk geworden dat het belangrijk is om zo snel en goed mogelijk zicht te krijgen op onze gezamenlijke ambities. Dan kunnen we deze inbrengen in de gebiedsuitwerkingen en het verstedelijkingsakkoord en voor de bekostiging van onze ambities een beroep doen op de daarvoor bestemde budgetten bij het Rijk en de Provincie.

Kwartiermaker circulair bouwen

Het is onze ambitie circulaire topregio van Nederland te zijn. In het regeerakkoord is een behoorlijk budget beschikbaar gesteld voor regiodeals. Dit is het moment om met vele partijen in de regio gezamenlijk met het rijk tot een regiodeal te komen met als insteek circulariteit, en in het bijzonder circulair bouwen, met bijbehorende ontwikkeling van opleidingen en andere randvoorwaarden om de circulaire bouw te kunnen opschalen. Samen met de provincie en de Economic Board nemen we hiertoe het initiatief. Dit kon vooraf niet voorzien worden, maar er is wel procesgeld nodig voor dit initiatief.

Afrondend

De Groene Metropoolregio is een startende samenwerking. In 2021 is gestart met een klein groepje mensen met als uitdaging de regio-organisatie te bouwen en met bestuurders in de 5 BOT's aan de slag te gaan met de 5 opgaven. Door het algemeen bestuur is geconstateerd dat in het opbouwjaar door bestuurlijk en ambtelijke inzet in korte tijd veel is bereikt in niet optimale omstandigheden. Er wordt met veel energie, regiobreed, gewerkt aan de opgaven.

Bij de definitieve vaststelling van de jaarrekening 2021 in juli 2022 wordt het algemeen bestuur een verder onderbouwd voorstel voor de inzet van de € 231.012 voorgelegd.